

W

nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 5 (121) maj 2021

Ptasia grypa

- w Łódzkiem

str. 8-9

Odmiany owsa

- zalecane do uprawy w województwie łódzkim

str. 10-11

Nie zwalniamy tempa...

- projekty i środki na rozwój obszarów LGD „Dolina rzeki Grabi”

str. 16

Spis treści

Aktualności

Pożeganie

.....str. 3

ASF

.....str. 6

Specjalista radzi

Kupno ziemi rolnej - KOWR

.....str. 4-5

Samorząd rolniczy

Działania izby rolniczej

.....str. 7

Temat numeru

Ptasia grypa w Łódzkiem

.....str. 8-9

Dobre praktyki w rolnictwie

Odmiany owsa

.....str. 10-11

Angielskie ogrody Kamili

.....str. 12-13

Ubezpieczajmy się u siebie

Wiosenne ubezpieczenia

.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Zero waste

.....str. 15

Smaki i pasje z regionu

LGD „Dolina rzeki Grabi”

.....str. 16

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego
ul. Beskidzka nr 124, 91-610 Łódź
tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31,
www.izbarolnicza.lodz.pl, info@izbarolnicza.lodz.pl

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Biura Powiatowe	Przewodniczący/ Delegat	Adres biura	Telefon/@
Bełchatów	Piotr Kociołek Janusz Frydrychowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Bełchatów	511 124 504 bpbełchatow@izbarolnicza.lodz.pl
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510 474 851 bpbrzeziny@izbarolnicza.lodz.pl
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	ul. Podrzeczna 18 99-300 Kutno, pok. 117	510 474 825 bpkutno@izbarolnicza.lodz.pl
Łask	Bronisław Węglewski Iwona Mamzer	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510 474 871 bpłask@izbarolnicza.lodz.pl
Łęczyca	Zbigniew Marczak Krzysztof Ogórek	ul. Kaliska 9a 99-100 Łęczyca	510 474 825 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Łowicz	Roman Wodzyński Waldemar Wojciechowski	ul. Starościńska 1 99-400 Łowicz, pok. 213	510 474 800 bpłowicz@izbarolnicza.lodz.pl
Łódź-Wschód	Michał Owczarek Marcin Derach	ul. Beskidzka nr 124 91-610 Łódź, pok. 2	510 474 874 bpłodz-wsch@izbarolnicza.lodz.pl
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	Starostwo Powiatowe ul. Kwiatowa 1a 26-300 Opoczno, pok. C16	510 474 870 bpopoczno@izbarolnicza.lodz.pl
Pabianice	Grzegorz Antoniewski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510 474 865 bpbabianice@izbarolnicza.lodz.pl
Pajęczno	Paweł Sikora Jarosław Gasiński	ul. 1 Maja 13/ 15 98-330 Pajęczno, pok. 14	510 474 813 bppajeczno@izbarolnicza.lodz.pl
Piotrków Tryb.	Janusz Terka Szymon Bogusławski	Starostwo Powiatowe Al. 3 Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510 474 861 bppiorkow@izbarolnicza.lodz.pl
Poddębice	Ewa Bednarek Leszek Chmielecki	GS Samopomoc Chłopska ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510 474 725 bppoddębice@izbarolnicza.lodz.pl
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6 97-500 Radomsko, pok. 210	510 474 801 bpradomsko@izbarolnicza.lodz.pl
Rawa Maz.	Sylwester Libera Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5 96-200 Rawa Maz., pok. 58	510 474 850 bprawa@izbarolnicza.lodz.pl
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	Starostwo Powiatowe Plac Wojewódzki 3 98-200 Sieradz, pok. 309	511 124 538 bpsieradz@izbarolnicza.lodz.pl
Skierniewice	Jacek Ossowicz Roman Rosiński	ul. Konstytucji 3 Maja 6 96-100 Skierniewice	510 474 841 bpskierniewice@izbarolnicza.lodz.pl
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Paweł Rochala	ul. Św. Antoniego 41 97-200 Tomaszów Maz., pok. 20	510 474 862 bptomaszow@izbarolnicza.lodz.pl
Wieluń	Krzysztof Wróbel Zbigniew Szkuclarek	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510 474 804 bpwielun@izbarolnicza.lodz.pl
Wieruszów	Jerzy Karsznia Adam Ciećka	ul. Waryńskiego 14 98-400 Wieruszów	510 474 804 bpwieruszow@izbarolnicza.lodz.pl
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Nowak	ul. Ceramiczna 10 98-220 Zduńska Wola	510 474 793 bpzdunska.wola@izbarolnicza.lodz.pl
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24 95-100 Zgierz	510 474 738 bpzgierz@izbarolnicza.lodz.pl

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-342 Łódź ul. Swojska 4	42/640-68-53, 640-68-54 lodz@tuw.pl
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski ul. Kostromska 37	44/649-69-29, 649-69-80 piotrkowtrybunalski@tuw.pl
Oddział w Bełchatowie	97-400 Bełchatów ul. Wojska Polskiego 27 A	44/633-01-03 bełchatow@tuw.pl
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice ul. Jagiellońska 4	46/832-30-00, 832-36-49 skierniewice@tuw.pl
Oddział w Łowiczu	99-400 Łowicz ul. Zduńska 51	46/837-00-79 łowicz@tuw.pl
Oddział w Kutnie	99-300 Kutno ul. Zduńska 9	24/254-17-00 kutno@tuw.pl
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, ul. Rynek 19	43/822-33-99 fax: 822-38-68 sieradz@tuw.pl
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8	24/721-01-61 leczyca@tuw.pl
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4	44/683-51-05, 683-21-27 radomsko@tuw.pl

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja: Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama: Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: Adobe Stock, Ptasia grypa, str. 8-9
Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść
tekstów i reklam dostarczonych przez instytucje współpracujące.
Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie
prawo ich skracania, redagowania i umieszczania na stronie
www.izbarolnicza.lodz.pl
Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o.,

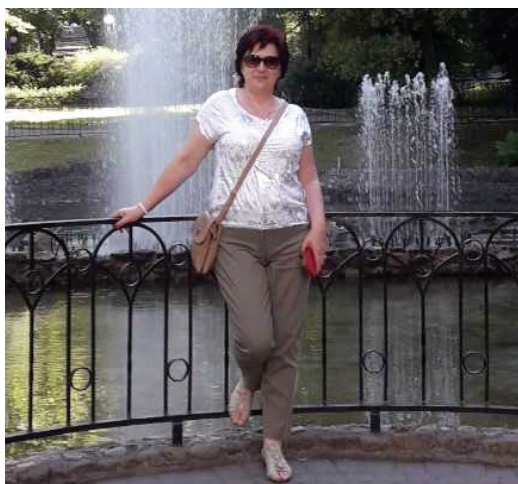
ul. Beskidzka nr 124,

91-610 Łódź, tel. 42 632 70 21

Projekty i druk: www.tagraf.pl

Pożegnanie...

21 kwietnia 2021 roku straciliśmy naszą Koleżankę Jolantę Olczyk...

Z dniem 01 stycznia 2005r rozpoczęła pracę w T UW „T UW”, jako kierownik nowej jednostki, jaką była Filia w Radomsku, w strukturze Oddziału w Piotrkowie Trybunalskim. Z ogromnym zapałem, choć nie bez obaw, organizowała życie nowej jednostki, poszukując do współpracy pośredników, tworząc zespół pracowników. Efektem jej pracy było powołanie z dniem 01 lipca 2008r samodzielnego Oddziału w Radomsku, stale rozwijającego się, z widocznymi sukcesami w osiągnięciu dobrych wyników w sprzeda-

ży ubezpieczeń. Z czasem powstały również stowiska likwidacji szkód, funkcjonują one do dziś, choć już w innej organizacji.

To dzięki szczególnym cechom charakteru Joli Oddział cieszył się zawsze uznaniem ze strony agentów, brokerów, przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego – jej ciepło, serdeczność, kultura osobista przyciągały ludzi. Z uporem i walecznością starała się o nowych klientów, nowe ubezpieczenia, o wizerunek Oddziału w nowych warunkach lokalowych. Każda sprawa była dla niej ważna, każdej poświęcała swój czas, z całym sercem starała się rozwiązywać sprawy trudne – bo wyznawała zasadę, że nie ma spraw „nieważnych”. Dla swoich pracowników była zawsze serdeczną, wymagającą, ale też pełną wyrozumiałości Panią Dyrektora.

Jola znajdowała wiele radości we wszystkim, co wiązało się z domem, rodziną, lubiła mieć porządek w ogródku, estetycznie urządzonej dom. Ważne były – choć rzadkie – wypadki na krótki wypoczynek w Wiśle, w Ciechocinku.

Czekaliśmy na Jej powrót do pracy, do pełni zdrowia, do Jej – tak potrzebnej nam obecności...

Koleżanki i Koledzy

z Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „T UW”

Biuro Regionalne w Łodzi

KONDOLENCJE

Z głębokim bólem i poczuciem ogromnej straty przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Jolanty Olczyk

Dyrektora Oddziału w Radomsku

Po długiej chorobie odeszła od nas wspaniała Koleżanka, życzliwa, skromna i bezkonfliktowa osoba, której będzie nam bardzo brakować.

Głęboko poruszeni, zachowujemy w pamięci szacunek i wdzięczność dla Jej pracy na rzecz naszego Towarzystwa.

Rodzinie i Najbliższym, wyrazy szczerego współczucia, wsparcia i słowa otuchy przekazują:

Rada Nadzorcza, Zarząd i pracownicy Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „T UW”.

Z wielkim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Pani Dyrektora Oddziału T UW „T UW” w Radomsku

ŚP. Jolanty Olczyk

Pani Jolanta Olczyk ponad 15 lat współpracowała z Radą i Biurem Powiatowym Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Radomsku. To inicjatorka wielu przedsięwzięć na płaszczyźnie działań skierowanych dla obszarów wiejskich i działających na nich rolników z regionu powiatu radomszczańskie. Współorganizatorka wspólnych wyjazdów i spotkań z kobietami. Służyła zawsze dobrą radą i pomocą. Jej ciepły i ujmujący uśmiech towarzyszyć nam będzie na zawsze.

Rodzinie i Najbliższym wyrazy szczerego współczucia, wsparcia i słowa otuchy przekazują Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Radomszczańskie oraz Zarząd IRWŁ

Członkowi Rady Powiatowej IRWŁ w Rawie Mazowieckiej
Członkowi Zarządu IRWŁ V kadencji

Panu Mariuszowi Chebie

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

OJCA

składa Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ w Rawie Mazowieckiej

Szanowni Państwo,

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wyraża zaniepokojenie rozprzestrzenianiem się choroby ptasiej grypy. W województwie łódzkim stwierdzono już w 2021 roku 8 ognisk HPAI (kilka ognisk w 2020 roku). Pomimo reżimu sanitarnego, ta choroba dalej się rozprzestrzenia i doprowadza w konsekwencji do dużych strat w gospodarstwach. Hodowcy zgłaszają problem, że zakłady ubezpieczeniowe nie chcą podpisywać umów ubezpieczeniowych na wypadek zdarzeń, jakim jest epidemia. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego skierowała do Krajowej Rady Izb Rolniczych pismo o podjęciu działań mających na celu uruchomienie pomocy dla hodowców drobiu oraz możliwości zawarcia umów ubezpieczeniowych. Więcej informacji publikujemy w Temacie numeru, na stronie 8 i 9.

Na tle innych gatunków zbóż, owies wykazuje wiele cennych zalet, takich jak duża wartość dietetyczna, tolerancja na niskie pH gleby, małe wymagania, co do jakości gleby oraz stosunkowo małą wrażliwość na niskie temperatury. Na stronach 10 i 11 przedstawiamy odmiany owsa zalecane do uprawy na terenie województwa łódzkiego w 2021 roku.

Rok 2021 dla LGD „Dolina rzeki Grabi” rozpoczął się intensywnie. Jak pisze na stronie 16 pani Anna Doliwa - Prezes LGD - przygotowują kolejny projekt rozwoju turystyki na naszych obszarach. Warto również zerknąć na folder „Kulturowe Dziedzictwo „Doliny rzeki Grabi”, gdzie LGD pokazuje jak ciekawy i różnorodny jest obszar, na którym mieszkamy i działamy. W ramach Programu „Europa dla obywateli”, realizują międzynarodowy projekt pt. „European Academy Network”, którego liderem jest Gmina Wielko Tarnowo z Bułgarii. LGD „Dolina rzeki Grabi” jest jednym z pięciu partnerów, na których terenie odbędą się międzynarodowe konferencje.

Życzę owocnej lektury!

Dorota Tomaszewska

Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Nabycie nieruchomości rolnej, nie będąc rolnikiem indywidualnym

Warunki, jakie trzeba spełnić, aby uzyskać pozytywną decyzję o wyrażeniu zgody na nabycie nieruchomości rolnej nie będąc rolnikiem indywidualnym oraz wymaganej treści składanego do KOWR wniosku i koniecznych dokumentach, między innymi ogłoszeniu na portalu e-Rolnik.

Wniosek o wyrażenie zgody na nabycie nieruchomości rolnej powinien być złożony w Oddziale Terenowym Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, właściwym ze względu na miejsce położenia nieruchomości. Tam też można uzyskać dodatkowe informacje, dotyczące m.in. sposobu wypełnienia wniosku. Dane teleadresowe Oddziałów Terenowych KOWR można znaleźć tu: <https://www.kowr.gov.pl/kontakt/ot>.

Wniosek powinien być złożony w oryginale (drogą pocztową lub osobiście).

Dokumenty powinny być złożone w oryginale, bądź w formie odpisów lub wyciągów poświadczonych za zgodność z oryginałem przez notariusza, albo występującego w sprawie pełnomocnika będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym, lub też w przypadku osobistego składania wniosku, poświadczonych przez pracownika KOWR po uprzednim przedstawieniu oryginałów.

Nabycie nieruchomości rolnej przez inne niż uprawnione ustawowo podmioty może nastąpić za zgodą Dyrektora Generalnego KOWR wyrażoną w drodze decyzji administracyjnej na wniosek (art.2a ust. 4 UKUR):

1) zbywcy nieruchomości rolnej, jeżeli:

a) wykaże, że nie było możliwości sprzedaży nieruchomości rolnej na rzecz rolnika indywidualnego, chyba, że nabycie tej nieruchomości ma nastąpić na podstawie innej niż sprzedaż czynności prawnej,

b) nabywca nieruchomości rolnej zobowiąże się do prowadzenia działalności rolniczej na nabywanej nieruchomości rolnej,

c) w wyniku nabycia nieruchomości rolnej nie dojdzie do nadmiernej koncentracji gruntów rolnych;

2) osoby fizycznej zamierzającej utworzyć gospodarstwo rodzinne, która:

a) posiada kwalifikacje rolnicze,

b) zobowiąże się do prowadzenia działalności rolniczej na nabywanej nieruchomości rolnej,

c) zobowiąże się do zamieszkiwania w okresie 5 lat od dnia nabycia nieruchomości rolnej na terenie gminy, na obszarze, której położona jest jedna z nieruchomości rolnych, która wejdzie w skład tworzonego gospodarstwa rodzinnego;

3) osoby fizycznej zamierzającej powiększyć gospodarstwo rolne, jeżeli:

a) przyznano jej pomoc, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 217, 300, 695 i 1440),

b) nabycie nieruchomości rolnej będzie zgodne z warunkami przyznanej pomocy, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Eu-

ropejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020,

c) zobowiąże się do prowadzenia działalności rolniczej na nabywanej nieruchomości rolnej,

d) zobowiąże się do zamieszkiwania w okresie 5 lat od dnia nabycia nieruchomości rolnej na terenie gminy, na obszarze której położona jest jedna z nieruchomości rolnych, wchodzących w skład posiadanego gospodarstwa rolnego,

e) w wyniku nabycia nieruchomości rolnej nie dojdzie do nadmiernej koncentracji gruntów rolnych.

Składany wniosek powinien zawierać wskazanie osoby, od której pochodzi, jej adres i żądanie, powinien być podpisany przez wnoszącego żądanie, oraz powinien zawierać:

oznaczenie zbywcy i nabywcy nieruchomości rolnej z podaniem ich adresów zamieszkania albo siedziby oraz w przypadku osoby fizycznej – numer PESEL zbywcy i nabywcy nieruchomości rolnej, jeżeli został nadany, natomiast, jeżeli osoba fizyczna nie posiada obywatelstwa polskiego kod kraju, numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości;

oznaczenie zbywanej nieruchomości rolnej według ewidencji gruntów i budynków;

uzasadnienie wniosku zawierające w szczególności cel, dla którego nieruchomość rolna jest nabywana, oraz przewidywany sposób jej wykorzystania.

Do wniosku dołącza się:

• w przypadku, gdy wniosek składa zbywca (pkt 1 powyżej):

1. Wypis z ewidencji gruntów dotyczący zbywanej nieruchomości.

2. Odpis księgi wieczystej lub zaświadczenie wydane na podstawie zbioru dokumentów prowadzonego dla zbywanej nieruchomości rolnej, lub informację o numerze księgi wieczystej dostępnej w centralnej bazie danych ksiąg wieczystych

3. Zaświadczenie o przeznaczeniu nieruchomości w planie zagospodarowania przestrzennego lub o braku planu.

4. Dowód uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 10 zł na konto: Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy – Centrum Obsługi Podatnika, Plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa, **21 1030 1508 0000 0005 5000 0070** z informacją w tytule wpłaty: „opłata skarbowa za rozpatrzenie wniosku o wyrażenie zgody na nabycie nieruchomości”.

5. Wypis z KRS lub stosowny dokument potwierdzający status osoby prawnej niezarejestrowanej na terytorium Polski (*wyłącznie w przypadku, gdy wnioskodawcą jest osoba prawna*)

6. Dowód zamieszczenia ogłoszenia na portalu e-rolnik.gov.pl, **oznaki, że nie było możliwości nabycia nieruchomości rolnej przez rolnika indywidualnego:**

Zbywca jest obowiązany zamieścić ogłoszenie dotyczące zbywanej nieruchomości na portalu ogłoszeń znajdującym się na stronie internetowej www.e-rolnik.gov.pl.

Warunkiem skorzystania z możliwości zamieszczania ogłoszeń jest posiadanie aktualnego Profilu Zaufanego przez zbywcę, narzędzia nie tylko zastępującego podpis elektroniczny i dającego możliwość identyfikacji w Inter-

netecie, ale także pozwalającego na kontakt w sprawach urzędowych.

W przypadku nie posiadania profilu zaufanego i niemożności jego założenia, zbywca nieruchomości może zwrócić się do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z podaniem o zamieszczenie w jego imieniu takiego ogłoszenia. O portalu ogłoszeń udostępnionym nieodpłatnie przez KOWR piszemy w dalszej części tekstu.

• w przypadku, gdy wniosek składa nabywca będący osobą fizyczną zamierzającą utworzyć gospodarstwo rolne (pkt 2 powyżej):

1. Wypis z ewidencji gruntów dotyczący zbywanej nieruchomości.

2. Odpis księgi wieczystej lub zaświadczenie wydane na podstawie zbioru dokumentów prowadzonego dla zbywanej nieruchomości rolnej, lub informację o numerze księgi wieczystej dostępnej w centralnej bazie danych ksiąg wieczystych

3. Zaświadczenie o przeznaczeniu nieruchomości w planie zagospodarowania przestrzennego lub o braku planu.

4. Dowód uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 10 zł na konto: Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy – Centrum Obsługi Podatnika, Plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa, **21 1030 1508 0000 0005 5000 0070** z informacją w tytule wpłaty: „opłata skarbowa za rozpatrzenie wniosku o wyrażenie zgody na nabycie nieruchomości”.

5. Dokumenty potwierdzające kwalifikacje rolnicze.

• W przypadku, gdy wniosek składa nabywca będący osobą fizyczną zamierzającą powiększyć gospodarstwo rolne (pkt 3 powyżej):

1. Wypis z ewidencji gruntów dotyczący zbywanej nieruchomości.

2. Odpis księgi wieczystej lub zaświadczenie wydane na podstawie zbioru dokumentów prowadzonego dla zbywanej nieruchomości rolnej, lub informację o numerze księgi wieczystej dostępnej w centralnej bazie danych ksiąg wieczystych

3. Zaświadczenie o przeznaczeniu nieruchomości w planie zagospodarowania przestrzennego lub o braku planu.

4. Dowód uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 10 zł na konto: Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy – Centrum Obsługi Podatnika, Plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa, **21 1030 1508 0000 0005 5000 0070** z informacją w tytule wpłaty: „opłata skarbowa za rozpatrzenie wniosku o wyrażenie zgody na nabycie nieruchomości”.

5. Dowód przyznania pomocy, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

6. Dowód potwierdzający, iż nabycie nieruchomości opisanej we wniosku jest zgodne z warunkami przyznanej pomocy.

Przykładowe wnioski można uzyskać we właściwym miejscowo Oddziale Terenowym KOWR lub na stronie internetowej KOWR: <https://www.kowr.gov.pl/ukur/przykladowe-wnioski-o-wyrazenie-zgody-na-nabycie>.

Nabywca nieruchomości rolnej jest zobowiązany prowadzić gosp. rolne w skład którego weszła nabyta nieruchomość rolna przez okres **co najmniej 5 lat od dnia**

nabycia (osoba fizyczna ma prowadzić to gosp. rolne osobiście) – art.2b ust. 1 UKUR.

Przez powyższe 5 lat nieruchomości nie może być zbyta ani oddana w posiadanie innym podmiotom (ewentualnie za zgodą Dyrektora Generalnego KOWR – przyczyny losowe, niezależne od nabywcy) – art.2b ust. 3 UKUR – nie dotyczy podmiotów wyłączonych z ustawy.

Zgodnie z art. 2b ust. 3 u.k.u.r., wyrażenie przez Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa zgody na zbycie lub oddanie w posiadanie nieruchomości rolnej innym podmiotom przed upływem 5 lat od dnia jej nabycia – następuje w przypadkach uzasadnionych:

1. ważnym interesem nabywcy nieruchomości rolnej, lub
2. interesem publicznym.

Do przeniesienia własności nieruchomości w formie aktu notarialnego konieczne jest posiadanie decyzji z klauzulą ostateczności. Decyzja staje się ostateczna, jeżeli żadna ze stron nie wniosła odwołania, bądź upłynął 14-dniowy termin od dnia doręczenia decyzji do wniesienia odwołania. **Wydanie zaświadczenia** potwierdzającego, że decyzja stała się ostateczna – następuje **na wniosek strony** i wymaga wniesienia opłaty skarbowej za każdy egzemplarz zaświadczenia w kwocie 17 zł. Do ww. wniosku należy dołączyć dowód uiszczenia takiej opłaty.

W przypadku złożenia takiego wniosku - zaświadczenie wydawane jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni.

e-Rolnik

Portal ogłoszeń e-rolnik umożliwia **zbywcom** nieruchomości rolnych publikację ogłoszenia o zamiarze sprzedaży nieruchomości rolnej o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha, natomiast **rolnikom indywidualnym** składanie odpowiedzi na opublikowane ogłoszenia, przez co mają możliwość nabycia nieruchomości rolnych w pierwszej kolejności przed innymi podmiotami.

Ogłoszenie zawiera (zgodnie z UKUR):

1. oznaczenie sprzedawanej nieruchomości rolnej zgodnie z danymi z ewidencji gruntów i budynków w zakresie numeru działki, obrębu, gminy, powiatu, województwa, powierzchni, klasy bonitacyjnej i rodzaju użytków rolnych oraz numeru księgi wieczystej albo zbioru dokumentów prowadzonego dla tej nieruchomości;

2. opis budynków i innych składników majątkowych wchodzących w skład sprzedawanej nieruchomości rolnej;

3. informację o przeznaczeniu sprzedawanej nieruchomości rolnej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, w miejscowym planie rewitali-

zacji, w miejscowym planie odbudowy, a w przypadku braku miejscowego planu - informację o lokalizacji inwestycji celu publicznego ustalonej w ostatecznej decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, informację o sposobie zagospodarowania terenu i warunkach zabudowy ustalonych w ostatecznej decyzji o warunkach zabudowy; w przypadku braku ostatecznej decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu - informację o ustaleniach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;

4. cenę nieruchomości rolnej;

5. termin składania odpowiedzi na ogłoszenie o nieruchomości rolnej, który nie może być krótszy niż 30 dni, licząc od dnia zamieszczenia go w systemie teleinformatycznym.

Odpowiedź na ogłoszenie o sprzedaży może złożyć wyłącznie rolnik indywidualny, we wskazanym w ogłoszeniu terminie, za pośrednictwem portalu ogłoszeń lub w Oddziale Terenowym KOWR, właściwym ze względu na położenie nieruchomości rolnej. **Odpowiedź musi zawierać co najmniej:**

1. proponowaną cenę zakupu nieruchomości rolnej,
2. imię i nazwisko rolnika indywidualnego, który zamierza kupić nieruchomość rolną, wraz z podaniem adresu zameldowania na pobyt stały,
3. oświadczenie podmiotu składającego odpowiedź na ogłoszenie o nieruchomości rolnej, że jest rolnikiem indywidualnym.

Warunkiem skorzystania z możliwości zamieszczenia odpowiedzi na ogłoszenie jest posiadanie aktualnego Profilu Zaufanego przez rolnika indywidualnego. W przeciwnym wypadku może on udzielić odpowiedzi na ogłoszenie zbywcy za pośrednictwem właściwego miejscowo ze względu na położenie nieruchomości Oddziału Terenowego KOWR.

Jeżeli odpowiedź na ogłoszenie zostanie przesyłana listownie na właściwy adres OT KOWR, termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem odpowiedź na ogłoszenie o nieruchomości rolnej została nadana w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe.

Uważa się, że warunek, o którym mowa w art. 2a ust. 4 pkt 1 lit. a UKUR, tzn. wykazanie, że nie było możliwości nabycia nieruchomości rolnej przez rolnika indywidualnego został spełniony, jeżeli:

- 1) żaden rolnik indywidualny nie złożył odpowiedzi na ogłoszenie o nieruchomości rolnej zamieszczone w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w ust. 4a, przez zbywcę nieruchomości rolnej albo przez oddział terenowy KOWR, właściwy ze względu na położe-

nie nieruchomości rolnej – na wniosek złożony do tego oddziału przez zbywcę nieruchomości rolnej, oraz

- 2) podana w ogłoszeniu o nieruchomości rolnej cena nieruchomości rolnej niezabudowanej lub bez nasadzeń nie przewyższa o 50% lub więcej średniej ceny gruntów rolnych dla danej klasy bonitacyjnej gruntu w danym województwie za kwartał poprzedzający dzień podania średniej ceny gruntów rolnych przez Główny Urząd Statystyczny, chyba, że zbywca nieruchomości rolnej dysponuje operatem szacunkowym, z którego wynika, że cena nieruchomości rolnej przewyższa, o co najmniej 50% średnią cenę gruntów rolnych dla danej klasy bonitacyjnej gruntu w danym województwie za kwartał poprzedzający dzień podania średniej ceny gruntów rolnych przez Główny Urząd Statystyczny.

Uważa się, że odpowiedź na ogłoszenie o nieruchomości rolnej nie została złożona również w przypadku, gdy: 1) proponowana cena nieruchomości rolnej była niższa o ponad 5% niż określona w ogłoszeniu o nieruchomości rolnej i nie została zaakceptowana przez zbywcę nieruchomości rolnej lub 2) została złożona po upływie terminu wskazanego w ogłoszeniu o nieruchomości rolnej.

Zbywca nieruchomości rolnej dający ogłoszenie o nieruchomości rolnej bez zamiaru zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości rolnej jest obowiązany do naprawienia szkody, jaką poniósł:

- 1) podmiot, który złożył odpowiedź na ogłoszenie o nieruchomości rolnej, przez to, że liczył na zawarcie tej umowy, jeżeli odpowiedź ta spełniała warunki określone w ust. 4e;

- 2) KOWR w związku z czynnościami związanymi z zamieszczonym ogłoszeniem o nieruchomości rolnej i odpowiedzią na to ogłoszenie.

Podmiot, który złożył odpowiedź na ogłoszenie o nieruchomości rolnej bez zamiaru zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości rolnej, jest obowiązany do naprawienia szkody, jaką poniósł:

- 1) zbywca nieruchomości rolnej dający ogłoszenie o nieruchomości rolnej, przez to, że liczył na zawarcie tej umowy;

- 2) KOWR w związku z czynnościami związanymi z zamieszczonym ogłoszeniem o nieruchomości rolnej i odpowiedzią na to ogłoszenie.

KOWR nie ponosi odpowiedzialności za treść opublikowanych ogłoszeń oraz treść zamieszczonych odpowiedzi na te ogłoszenia.

Janusz Ciesielski

Dyrektor

Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa

Oddział Terenowy w Łodzi

(42) 636 53 26, 662 187 539

REKLAMA

**Narodowy Spis Powszechny
Ludności i Mieszkań 2021**

Wejdź na spis.gov.pl i spis się!
Spis trwa od 1 kwietnia 2021 r.

Liczymy się
DLA POLSKI!

GUS | NSP 2021

Szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń

W dniu 6 maja 2021 r. Główny Lekarz Weterynarii w związku z publikacją rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2021/605 z 7 kwietnia 2021 r. ustanawiającego szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń przesłał zasady przemieszczeń świń, materiału biologicznego oraz świeżego mięsa i produktów mięsnych pochodzących od świń. Poniżej treść pisma Głównego Lekarza Weterynarii:

„Wymagania, które są ujęte w rozporządzeniu Komisji 2021/605 nie dotyczą gospodarstw, które nie umieszczają na rynku świń i produktów pochodzących od świń, lub które przemieszczają świnię w obrębie tego samego obszaru objętego ograniczeniami z zastrzeżeniem zwierząt kierowanych do rzeźni. W pierwszej fazie wdrażania nowych przepisów podczas kontroli fizycznych gospodarstw, jeżeli w gospodarstwach, które dokonują przemieszczeń świń wyłącznie na terenie kraju, nie są spełniane wymagania dotyczące:

- ogrodzeń wokół co najmniej budynków, gdzie przebywają świnię, przechowywana jest pasza i ściółka oraz
- posiadania tzw. „Planu bezpieczeństwa biologicznego” należy, w sposób zwyczajowo przyjęty w regionie, podjąć działania mające na celu przekazanie informacji o nowych wymaganiach jak najszerzej liczbie rolników wraz z informacją o sankcjach, które wiążą się z nieprzestrzeganiem wymagań. W związku z powyższym należy informować, że gospodarstwa, które nie dostosują się, najpóźniej do dnia 31 października 2021 r., w pełni do wymogów rozporządzenia 2021/605, nie będą mogły przemieszczać utrzymywanych zwierząt poza obszar objęty ograniczeniami, w którym się znajdują. W przypadku wywiązania się z konieczności dostosowania do ww. standardów wcześniej niż wskazano powyżej należy zobligować posiadaczy zwierząt do poinformowania powiatowego lekarza weterynarii o tym fakcie. W związku z faktem, że wymagania bioasekuracji określone w rozporządzeniu Komisji 2021/605 stanowią merytoryczną całość, należy przyjąć, że w przypadku gospodarstw, które nie spełniają wymogów w zakresie ogrodzeń oraz „Planu bezpieczeństwa biologicznego”, nie można poprzestać wyłącznie na systemie kontroli urzędowych jako gwarancji zdrowotnych wysyłanych świń. W tych gospodarstwach świnię przed wysyłką mu-

szą być w dalszym ciągu poddawane badaniom laboratoryjnym, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, tj. badania próbek krwi na 7 dni przed przemieszczeniem świń, lecz zasada ta nie może być stosowana dłużej niż do dnia 31 października 2021 r. Dokument zawierający wytyczne interpretacyjne do egzekwowania wymogów zawartych w załączniku II do rozporządzenia Komisji 2021/605 stanowi załącznik Nr I do niniejszego pisma. Z zastrzeżeniem kwestii posiadania ogrodzenia i „Planu bezpieczeństwa biologicznego” w przypadku nie spełnienia pozostałych wymagań zawartych w rozporządzeniu KE nie należy wydawać pozwoleń na wywóz świń do innych obszarów lub poza obszary objęte ograniczeniami lub odmawiać wystawienia świadectw zdrowia. Wobec gospodarstw, które nie umieszczają na rynku świń i produktów pochodzących od świń lub nie przemieszczają świń poza obszar objęty ograniczeniami, w którym same się znajdują, w dalszym ciągu i w pełnym zakresie należy stosować przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń. Wymagania bioasekuracji zawarte w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń powinny być również stosowane wobec gospodarstw przemieszczających świnię poza obszary objęte ograniczeniami, o ile nie są one sprzeczne z przepisami załącznika II do rozporządzenia Komisji 2021/605. Wzór protokołu kontroli gospodarstwa zawierający uaktualnione wymagania dla gospodarstw stanowi załącznik Nr II do niniejszego pisma. Opis wymagań niezbędnych do udzielenia pozwolenia lub wystawienia świadectwa zdrowia znajduje się w załączniku Nr III do niniejszego pisma. W związku z przyjętą metodą stopniowego wdrażania wymogów dotyczących ogrodzeń oraz planów bezpieczeństwa biologicznego, dla przemieszczeń świń wyłącznie na terenie kraju proponuje się stosowanie świadectw zdrowia przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, jednak nie dłużej niż do dnia 31 października 2021 r. Po tym dniu świadectwa zdrowia przewidziane w rozporządzeniu mogą być stosowane wyłącznie dla przesyłek w obrębie tych samych stref. Świeże mięso, produkty mięsne, w tym osłonki pozyskane od świń utrzymywanych na obszarach objętych ograniczeniami I, II, III, spełniające z zastrzeżeniem wyżej opisanej procedury, wymagania rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/605 mogą być wprowadzane do obrotu na terytorium Polski, a także do innych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw trzecich (z uwzględnieniem specyficznych wymogów tych państw, jeśli mają zastosowanie). Ww. produkty pochodzenia zwierzęcego są znakowane znakiem jakości zdrowotnej lub weterynaryjnym znakiem identyfikacyjnym zgodnie z tabelą stanowiącą załącznik Nr IV do niniejszego pisma. W przypadku, jeśli zastosowanie ma świadectwo zdrowia dla przemieszczania świń przewidziane w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem

afrykańskiego pomoru świń, należy stosować zasady dotyczące znakowania świeżego mięsa i produktów mięsnych, określone w ww. rozporządzeniu. Jako załącznik Nr V do niniejszego pisma przekazuję formularz analizy ryzyka dla gospodarstwa zlokalizowanego na obszarze objętym ograniczeniami I, II lub III. Analizę ryzyka wykonuje się min. 2 razy w miesiącu za wyjątkiem pkt 5 (fakultatywnie), 14 i 15, które należy uzupełnić przed przemieszczeniem świń. Akceptacja tzw. „Planu bezpieczeństwa biologicznego” powinna odbywać się w trakcie kontroli gospodarstwa wskazanej w art. 16 rozporządzenia Komisji 2021/605 jako adnotacja powiatowego lekarza weterynarii potwierdzająca ocenę zgodności zawartości „Planu” z wymogami załącznika II. Wzór tzw. „Planu bezpieczeństwa biologicznego” dla gospodarstw utrzymujących świnię w liczbie 50 sztuk średniorocznie i nie zatrudniających pracowników do obsługi zwierząt i pasz spoza gospodarstwa stanowi załącznik Nr VI. Informuję ponadto, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi podjęło prace nad zmianą rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.”

Załączniki są dostępne na stronie www.izbarolnicza.lodz.pl lub na stronie www.krir.pl.

I Wytyczne dotyczące praktycznego wdrażania zasad spełniania wymagań bioasekuracji w gospodarstwach utrzymujących świnię zgodnie z wymaganiami załącznika II RWK 2021/605 z dnia 7 kwietnia 2021. ustanawiającego szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń.

II Lista kontrolna SPIWET - ASF na obszarach wymienionych w załączniku I do RWK 2021/605/UE wymienionych w załączniku I do RWK 2021/605/UE

II Lista kontrolna SPIWET - ASF 2 - na terytorium RP poza obszarami wymienionymi w załączniku do decyzji 2014/709/UE terytorium RP poza obszarami wymienionymi w załączniku do decyzji 2014/709/UE

III Przemieszczanie świń obszar objęty ograniczeniami I (niebieska strefa); II (różowa strefa) i III (czerwona strefa) do podmiotów w Polsce i P. Cz. UE Przemieszczanie świń obszar objęty ograniczeniami I (niebieska strefa); II (różowa strefa) i III (czerwona strefa) do podmiotów w Polsce i P. Cz. UE

IV Znakowanie świeżego mięsa i produktów mięsnych, w tym osłonek w zależności od miejsca pochodzenia świń z obszarów objętych ograniczeniami I, II, III - zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2021/605 Znakowanie świeżego mięsa i produktów mięsnych, w tym osłonek w zależności od miejsca pochodzenia świń z obszarów objętych ograniczeniami I, II, III - zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2021/605

VI Plan bezpieczeństwa biologicznego dla gospodarstw utrzymujących świnię w liczbie 50 sztuk średniorocznie i nie zatrudniających pracowników do obsługi zwierząt, pasz spoza gospodarstwa Plan bezpieczeństwa biologicznego dla gospodarstw utrzymujących świnię w liczbie 50 sztuk średniorocznie i nie zatrudniających pracowników do obsługi zwierząt, pasz spoza gospodarstwa

Źródło: KRIR

Działania izby rolniczej - kwiecień 2021

Część merytoryczna

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze.

W dniu 8 kwietnia 2021 r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, a także na wniosek Rady Powiatowej IRWŁ w Kutnie, Jerzy Kuzański Dyrektor IRWŁ wystosował pismo do Prezesa KRIR Wiktora Szmulewicza z prośbą o ponowne podjęcie działań mających na celu rozwiązanie problemu ze sprzedażą owoców i warzyw. Przez pandemię rząd ograniczył działalność restauracji, stołówek czyli głównych odbiorców, którym rolnicy sprzedawali swoje produkty. Obecnie jak rolnikowi uda się cokolwiek sprzedać to uzyskuje cenę poniżej kosztów produkcji. Rolnicy pozycyali kredyty na rozwój gospodarstw. Mają trudności ze spłatą rat kredytów. W związku z powyższym IRWŁ prosiła o interwencję w sprawie objęcia rolników pomocą covidową.

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wyraził zaniepokojenie rozprzestrzenieniem się choroby ptasiej grypy. W województwie łódzkim stwierdzono już w 2021 roku 9 ognisk HPAI (kilka ognisk w 2020 roku). Pomimo reżimu sanitarnego, ta choroba dalej się rozprzestrzenia i doprowadza w konsekwencji do dużych strat w gospodarstwach. Ponadto hodowcy zgłaszają problem, że zakłady ubezpieczeniowe nie chcą podpisywać umów ubezpieczeniowych na wypadek zdarzeń, jakim jest epidemia. Wobec powyższego Zarząd IRWŁ w dniu 20 kwietnia 2021r. zwrócił się do Prezesa KRIR- Wiktora Szmulewicza o podjęcie działań mających na celu uruchomienie pomocy dla hodowców drobiu oraz możliwości zawarcia umów ubezpieczeniowych.

Do 17 czerwca 2021r. został wydłużony termin (Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego wnioskowała do Krajowej Rady Izb Rolniczych w dniu 31 marca 2021r. o wydłużenie terminu) na złożenie wniosku o dopłaty bezpośrednie oraz niektóre płatności w ramach PROW: Rolnictwo ekologiczne, działanie Dobrostan zwierząt, płatności ONW, Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne oraz o przyznanie premii w ramach działania zalesieniowego.

W odpowiedzi na pismo KRIR w sprawie rozszerzenia płatności dobrostanowej na pozostałe gatunki zwierząt (tzn. innych niż świnię, krowy, owce) - **wnioskowała o to Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego (w dniu 31 marca 2021r.)**, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w piśmie z dnia 20 kwietnia 2021 r. informuje co następuje:

Działanie Dobrostan zwierząt PROW 2014-2020 zostało po raz pierwszy uruchomione w roku 2020. Pierwotnie z działania mogli skorzystać hodowcy świń i krow, ale na wniosek m.in. samorządu rolniczego od 2021 roku rozszerzony został o owce zakres gatunków objętych wsparciem w ramach tego działania.

Mając na uwadze, że rok 2022 będzie ostatnim rokiem realizacji działania Dobrostan zwierząt PROW 2014-2020 na chwilę obecną nie jest przewidziane rozszerzenie zakresu wsparcia w ramach działania.

Niemniej jednak pragnę zwrócić uwagę, że planuje się rozszerzenie zakresu wsparcia w ramach planowanej do wdrożenia w Planie Strategicznym interwencji dotyczącej dobrostanu zwierząt (która będzie kontynuacją obecnie wdrażanego działania Dobrostan zwierząt PROW 2014-2020) o kury nioski, kurczęta brojlery, indyki utrzymywane z przeznaczeniem na produkcję mięsa, opasy i konie.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał opinie do projektu:

- rozporządzenia MRiRW w sprawie pobierania próbek środków ochrony roślin do badań laboratoryjnych;

- rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich;

- rozporządzenia MRiRW w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego PROW na lata 214-2020.

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W związku z Decyzją Prezesa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego – Bronisława Węglewskiego z dniem 28 października 2020r. ze względu na COVID-19 zostały odwołane wszystkie posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ.

Projekty

W dniu 27 kwietnia 2021r. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego złożyła do Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników w Warszawie „Ofertę konkursową na wypoczynek letni w formie półkolonii w 2021 roku”.

Targi, konferencje, spotkania,

Oddział Regionalny KRUS w Łodzi wraz ze współorganizatorami (m.in. IRWŁ) zaprasza wszystkich właścicieli gospodarstw rolnych do udziału w XVIII edycji Ogólnokrajowego Konkursu Bezpieczne Gospodarstwo Rolne. Konkurs uzyskał Patronat Honorowy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy. **Zgłoszenia przyjmowane były do 23 kwietnia 2021 r.** we wszystkich jednostkach organizacyjnych KRUS w województwie łódzkim. Właściciele zgłaszanych gospodarstw mają okazję do zaprezentowania swoich warsztatów pracy i osiągnięć zawodowych, zdobycia cennych nagród, a także poddania gospodarstwa profesjonalnemu audytowi bezpieczeństwa pracy, który przeprowadzą komisje konkursowe. Podczas eliminacji sprawdzą one, czy zasady ochrony zdrowia i życia są stosowane w ocenianym gospodarstwie, a także czy wyeliminowane są w nim zagrożenia wypadkowe.

Konkurs dla Kół Gospodyń Wiejskich o Nagrodę Małżonki Prezydenta RP organizowany przez Kancelarię Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Kół Gospodyń Wiejskich **został przedłużony do 18 kwietnia 2021r.**

Zakład Technologii Żywności i Żywnienia Człowieka Uniwersytetu Rzeszowskiego przeprowadza badania ankietowe dotyczące zmian stylu życia i żywienia w czasie pandemii COVID-19. Ankieta została przesłana **w dniu 20 kwietnia 2021r.** członkom IRWŁ w celu jej wypełnienia. Ankieta jest w pełni anonimowa i posłuży tylko do celów naukowych, przeznaczona dla osób pełnoletnich.

BNP Paribas Bank Polska SA doskonale rozumie specyfikę pracy naszych Klientów. Dla Pań powstała inicjatywa cyklu spotkań Agro na Obcasach – specjalny i unikalny projekt, dedykowany kobietom żyjącym i działającym w sektorze rolnym. Zainteresowane osoby mogły obejrzeć online **w dniu 24 kwietnia 2021 r.** spektakl „Ludzie inteligentni, czyli kto kocha, ten błędzi..

Inna działalność IRWŁ

- Mając na uwadze trudny czas dla rolników, producentów żywności z inicjatywy Zarządu IRWŁ na stronie IRWŁ publikowana jest lista producentów rolnych z województwa łódzkiego, którzy mogą zaoferować swoje produkty, m.in. kwiaty, warzywa, owoce poprzez dowóz w konkretne miejsce, odbiór osobisty lub wysyłkowo.

- Wzorem lat ubiegłych również w tym roku rolnicy mogą skorzystać z pomocy pracowników IRWŁ przy wypełnianiu wniosków o dopłaty bezpośrednie.

- Biura Powiatowe Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego prowadzą nabór rolników na szkolenia dla użytkowników profesjonalnych z zakresu stosowania środków ochrony roślin. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt z miejscowym Biurem Powiatowym IRWŁ.

- Bezpłatna publikacja Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego miesięcznik „W NOWEJ ROL” trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego **udziela bezpłatnie** porad prawnych dla rolników.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz odpowiedzi na wnioski zgłoszone przez IRWŁ oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl

Beata Rzewuska

Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń

Doradca rolno-środowiskowy

REKLAMA

CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

OLEJE I SMARY
ZOOTECHNIKA
ART. OGRODNICZE
OPONY

"ASPOL"

95-200 Pabianice, Świątniki 61, www.aspol.agro.pl
tel. kom. 600 29 39 62, 600 99 03 89

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI **URSUS**

URSUS

W obliczu panującej pandemii COVID-19, nie można zapominać o innej epidemii, która zbiera śmiertelne żniwo wśród ptactwa. Ptasia Grypa, czyli współczesne zagrożenie w hodowli drobiu.

Czym jest Ptasia Grypa?

Ptasia grypa jest wirusową chorobą zakaźną ptactwa, którą wywołują szczepy wirusa grypy typu A. Znajduje się ona na liście chorób zwierząt opublikowanej przez OIE (Światowa Organizacja Zdrowia Zwierząt). Sklasyfikowana jest, jako niezwykle zakaźna i zaraźliwa choroba wirusowa drobiu. Chorobę wywołują niektóre szczepy podtypów H5 i H7 wirusa grypy typu A. Wyróżniamy grypę ptaków o wysokiej zjadliwości (HPAI) – powodującego śmierć prawie 100% chorych ptaków oraz o niskiej zjadliwości (LPAI) – wywołującego chorobę o mniej nasilonych objawach i powodujące mniejsze straty w stadzie.

Źródła zakażenia

Głównymi nosicielami wirusa ptasiej grypy są dzikie ptaki migrujące, zwłaszcza dzikie kaczki i łabędzie, a także gęsi oraz mewy. Zakażenie następuje głównie drogą oddechową i pokarmową. Prawdopodobnie największym źródłem zakażenia drobiu domowego jest bezpośredni lub pośredni kontakt z wędrującymi ptakami dzikimi, z naciskiem na ptactwo wodne. Hodowcy drobiu, szczególnie, jeśli posiadają hodowle w pobliżu zbiorników wodnych, powinni ograniczyć do minimum kontakt między drobiem, a dzikim ptactwem. Rozprzestrzenienie wirusa następuje również poprzez zanieczyszczoną wodę, nawóz, paszę, ściółkę, sprzęt i środki transportu. Znaczącą rolę w rozprzestrzenianiu wirusa grypy ptaków odgrywa człowiek, który poprzez zanieczyszczone ubranie, obuwie i produkty może przyczynić się do rozprzestrzenienia choroby. Zakażone ptaki wydają wirus w ogromnych ilościach przede wszystkim z wydychanym powietrzem, wydzieliną z oczu i z dróg oddechowych oraz z kałem.

Na zakażenie wirusami grypy ptaków podatne są praktycznie wszystkie gatunki ptaków, zarówno domowych (drób) jak i tych dziko żyjących na wolności. Stopień

wrażliwości w zależności od gatunku jest bardzo różny: kury i indyki – bardzo duża wrażliwość na zakażenie, która powoduje występowanie klinicznej postaci choroby; kaczki i gęsi – wrażliwość na zakażenie wszystkimi szczepami wirusa, ale tylko bardzo zjadliwe wirusy wywołują kliniczną postać choroby. Kaczki i gęsi uważa się za źródło wirusa dla kur i indyków;

ptaki hodowane w klatkach, włączając śpiewające i papugowate – nie stwierdzono przypadków zakażeń u ptaków urodzonych i hodowanych w klatkach; przepiórki, kuropatwy i bażanty – posiadają wrażliwość podobną jak u indyków i kur.

Wirus ptasiej grypy w zależności od warunków środowiska może przeżyć:

- w kurniku – do 5 tygodni;
- w kale – do 7 dni w temp. 20°C i 35 dni w temp. 4°C;
- w wodzie stałej (jeziora i stawy) – w temp. 22°C przez 4 dni, w temp. 0°C do 30 dni;
- w tuszkach drobiu: kilka dni w temperaturze pokojowej, a w temperaturze lodówki nawet do 30 dni;
- w produktach mięsnych może się utrzymywać, ale niszczy go obróbka termiczna (smażenie oraz gotowanie).

Objawy

Pierwsze niepokojące objawy zakażenia u drobiu to biegunka, otępienie i zmniejszona ruchliwość. W późniejszym czasie występują trudności oddechowe, obrzęk głowy oraz utrata przytomności. Objawy ptasiej grypy zależą głównie od szczepu wirusa, który zaatakował ptaki oraz od gatunku ptaka hodowlanego, w szczególności od typu hodowli ptaków. Ptaki hodowane metodami przemysłowymi są najbardziej narażone na zakażenie. Czas inkubacji choroby w fermie ptaków hodowlanych wynosi od 3 dni do tygodnia. W przypadku zakażenia wirusem grypy o niskiej zjadliwości mogą wystąpić łagodne objawy: osłabienie, biegunka, zmniejszona produkcja jaj u kur niosek. Mogą się zdarzać przypadki, że ptaki zaczy-

nają nagle padać bez wcześniejszych objawów choroby, co świadczy o „wysoce zjadliwej ptasiej grypie” wywołanej w większości przypadków wirusem H5N1.

Przy wysoce zjadliwej grypie ptaków, głównymi objawami klinicznymi są:

- zauważalny spadek pobierania wody i paszy;
- trudności z oddychaniem;
- zwiększona śmiertelność;
- gwałtowny spadek lub utrata produkcji jaj – miękkie skorupki jaj;
- silne łzawienie i kichanie, obrzęk koral i grzebienia, widoczne zasinienia;
- objawy psychoruchowe: skręty szyi, paraliż nóg i skrzydeł, drgawki, zachwiany chód.

Czy istnieje zagrożenie zakażenia dla ludzi?

Mimo iż, wirus wyrządza wśród ptaków ogromne straty, to istnieje małe ryzyko przenoszenia się na człowieka. Zniwelowanie do minimum ryzyka zakażenia możliwe jest tylko wtedy, gdy będziemy przestrzegać zachowania środków ostrożności:

- konieczność mycia rąk po każdym kontakcie z drobiem, zarówno hodowlanym, jak i tym dzikim;
- najlepiej unikać kontaktu z ptakami – pamiętać musimy, że zarazić się można nawet poprzez dotknięcie piór chorego ptaka;
- zachować czujność podczas spacerów w parkach i lasach, w szczególności pilnować dzieci oraz zwierzaki (spacery z psem);
- nie dotykać martwych ptaków, jak również dziwnie się zachowujących – w każdym przypadku zawiadomić stosowne służby porządkowe bądź weterynaryjne;
- zakazane jest dotykanie ubitego drobiu przez osoby niemające odpowiednich zabezpieczeń;
- gdy kontakt z ptakami jest obowiązkowy (np. przy pracy na fermach drobiu), używać tylko jednorazowych rękawiczek;

- wszystkie narzędzia i naczynia dokładnie myć z użyciem detergentu;
- unikać spożywania i próbowania surowych jaj i mięsa – przed spożyciem mięso drobiowe i jaja trzeba poddać obróbce cieplnej w temp. minimalnej 90°C;
- ptasie jaja należy trzymać w szczelnie zamkniętym pojemniku, aby nie miały styczności z inną żywnością.

WIRUSEM PTASIEJ GRYPY NIE MOŻNA SIĘ ZARAZIĆ JEDZĄC UGOTOWANE MIĘSO I JAJA!!!

- Postępowanie przy stwierdzeniu wirusa ptasiej grypy:
- o wszelkich niepokojących objawach natychmiast trzeba powiadomić lekarza weterynarii;
 - chory, padły drób przeznaczają się do utylizacji;
 - wyznacza się strefy zapowietrzoną i zagrożenia wirusem. W strefach tych obowiązują ograniczenia transportu drobiu oraz nakaz trzymania drobiu w zamkniętych obiektach w sposób uniemożliwiający kontakt z innymi ptakami;
 - wprowadza się ograniczenia w przemieszczaniu się ludzi w rejonie, w którym obecny jest wirus.

Ochrona przed Ptaszą Grypą

Bioasekuracja to ochrona fermy przed wystąpieniem czynników chorobotwórczych. W szczególności hodowcy drobiu powinni być bardzo ostrożni i stosować odpowiednie środki bioasekuracji minimalizujące ryzyko przeniesienia wirusa grypy ptaków do gospodarstwa:

- dokładnie zabezpieczyć wszystkie budynki, wybiegi oraz miejsca przechowywania pasz oraz zabezpieczyć miejsca karmienia i pojenia przed dostępem dzikich ptaków oraz ich odchodami;
- nie karmić i nie poić drobiu na zewnątrz budynków inwentarskich;
- do pojenia drobiu nie wykorzystywać wody ze zbiorników wodnych i rzek, do których mają dostęp dzikie ptaki, tylko z sieci wodociągowej;
- wyłożyć maty dezynfekcyjne w wejściach i wyjściach z budynków inwentarskich oraz przy wjazdach i wyjazdach z gospodarstwa oraz pamiętać o utrzymywaniu

ich w stanie zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego;

- stosować zasady higieny osobistej, w tym mycia i dezynfekcji rąk przed każdym wejściem i wyjściem do i z budynków inwentarskich;
- stosować odzież i obuwie ochronne (jednorazowe), przeznaczone wyłącznie do wykonywania czynności związanych z obsługą drobiu;
- używać oczyszczonego i odkażonego sprzętu oraz narzędzi (odkażać je po każdym użyciu);
- zabezpieczyć przed dostępem dzikiego ptactwa słomę, która będzie wykorzystywana jako ściółka;
- pracownicy zatrudniani do obsługi przy fermach hodowlanych drobiu nie powinni posiadać własnej hodowli drobiu;
- osoby, które w ciągu ostatnich 72 godzin uczestniczyły w polowaniu na ptaki łowne (jak również ogólnie w polowaniu) nie powinny wykonywać czynności związanych z obsługą drobiu;
- na teren gospodarstwa nie można wносить (przywozić) zwłok dzikich ptaków lub tusz ptaków łownych;
- należy dokonywać codziennego przeglądu stad drobiu wraz z prowadzeniem dokumentacji zawierającej w szczególności informacje na temat liczby padłych ptaków, spadku pobierania paszy lub produkcji jaj.

Daniel Mucha

Specjalista ds. obszarów wiejskich
Biuro Powiatowe IRWŁ w Sieradzu

Ptasia Grypa w Łódzkiem

Najwięcej zanotowanych przypadków ognisk ptasiej grypy jest w powiecie sieradzkim. Od początku 2021 roku do końca kwietnia otrzymano dodatni wynik badania z laboratorium Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach w kierunku wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) typu A podtypu H5N8 w aż 8 miejscowościach (9 ognisk):

- Gawłowice, Poniatów, Poniatówek – gmina Goszczanów;
- Stok Nowy, Kwasków, Włocin Kolonia, Kociołki – gmina Błaszki;
- Józefów – gmina Wróblew.

Niezwłocznie zostały podjęte czynności zmierzające do zwalczania i zapobieżenia rozprzestrzenianiu się choroby, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi. Gospodarstwa te objęte zostały urzędowym nadzorem oraz wyznaczone, jako ogniska i gospodarstwa kontaktowe wysoce zjadliwej grypy ptaków. W wyniku zakażenia utylizacji poddano prawie 50 tys. chorych lub padłych sztuk drobiu tj.: kaczek reprodukcyjnych, kaczek rzeźnych, gęsi rzeźnych.

Obszar zapowietrzony wysoce zjadliwą grypą ptaków na terenie powiatu sieradzkiego obejmuje miejscowości z gminy Goszczanów, Warta, Wróblew, Błaszki i Brzeźno. Obszar zagrożony, stanowiąc powiatu sieradzkiego miejscowości z gminy: Wróblew, Błaszki, Goszczanów, Warta, Sieradz (również miasto Sieradz) oraz z powiatu poddębickiego miejscowości z gminy Pęczniew.

20 kwietnia 2021 roku Dyrektor Biura IRWŁ Jerzy Kuzański w imieniu Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Bronisław Węglewski skierował stanowisko Zarządu IRWŁ do Witora Szmulewicza - Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych z prośbą o interwencję. Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wyraża zaniepokojenie rozprzestrzenianiem się choroby ptasiej grypy. W województwie łódzkim stwierdzono już w 2021 roku 5 ognisk HPAI (kilka ognisk w 2020 roku). Pomimo reżimu sanitarnego, ta choroba dalej się rozprzestrzenia i doprowadza w konsekwencji do dużych strat w gospodarstwach. Ponadto hodowcy zgłaszają problem, że zakłady ubezpieczeniowe nie chcą podpisywać umów ubezpieczeniowych na wypadek zdarzeń, jakim jest epidemia. Wobec powyższego proszę o podjęcie działań mających na celu uruchomienie pomocy dla hodowców drobiu oraz możliwości zawarcia umów ubezpieczeniowych.

Odmiany owsa zalecane do uprawy w województwie łódzkim w 2021 roku

Według danych GUS powierzchnia uprawy owsa w naszym kraju wynosi ponad 490 tys. ha. Owies z mieszankami zbożowymi zajmuje ponad 7% w strukturze zasiewów zbóż. Obecnie w Krajowym Rejestrze (KR) znajduje się 40 odmian owsa jarego, 34 zwyczajnego i 6 nagiego, poza siedmioma zagranicznymi, przeważają odmiany rodzimych hodowli. Są to głównie odmiany żółtoziarniste (97%), szczególnie preferowane w produkcji.

Na tle innych gatunków zbóż, owies wykazuje wiele cennych zalet, takich jak duża tolerancja na niskie pH gleby, małe wymagania co do jakości gleby oraz stosunkowo małą wrażliwość na niskie temperatury wczesną wiosną (kiełkuje już w temperaturze ok. 2°C). Zboże to pełni funkcję fitosanitarną w glebie, wydzielając substancje hamujące rozwój patogennych grzybów. Gatunek ten nie jest porażany przez grzyby wywołujące choroby podsuszkowe, dzięki czemu jest bardzo dobrym przedplonem dla pozostałych gatunków zbóż. Termin siewu ma duże znaczenie dla dobrego plonowania tego gatunku, przy wczesnym siewie najlepiej wykorzystuje zapasy wody zgromadzonej w glebie. Wpływa to

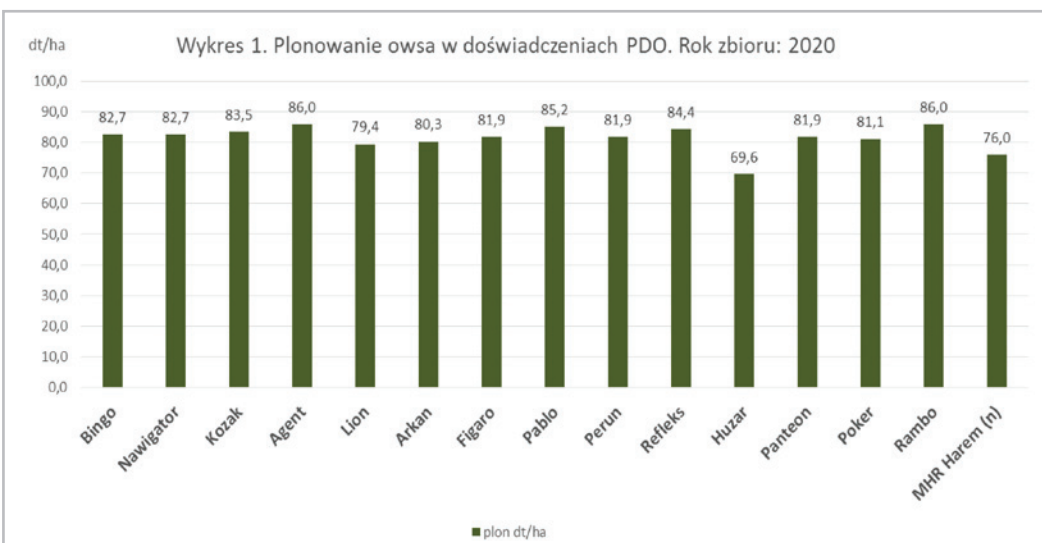
na dobre ukorzenie, większą odporność na wyleganie i większą liczbę ziarniaków.

Ziarno owsa cechuje się wysoką wartością odżywczą. Głównym zastosowaniem jest przeznaczenie na paszę dla zwierząt, lecz dzięki dużej ilości łatwo przyswajanego białka, dużej zawartości kwasów tłuszczowych, soli mineralnych i witamin nadaje się na żywność dla ludzi jak i paszę dla zwierząt. Ziarno owsa znalazło zastosowanie również w celach energetycznych - jego wysoka kaloryczność może być wykorzystana do celów opałowych. W województwie łódzkim w 2020 roku w doświadczeniach PDO badano 15 odmian owsa, w tym jedną nieoplewioną MHR Harem.

Doświadczenia jednoczynnikowe bez ochrony fungicydowej założone były w trzech miejscowościach: SDOO Sulejów, ZDOO Lućmierz i HR Strzelce. W 2020 roku plonowanie owsa kształtowało się na poziomie 81,9 dt z ha. We wszystkich lokalizacjach najlepiej plonującymi odmianami były Agent, Pablo oraz Rambo (wykres 1). Najwyższy plon uzyskano w Strzelcach, wyniósł on 95,7 dt

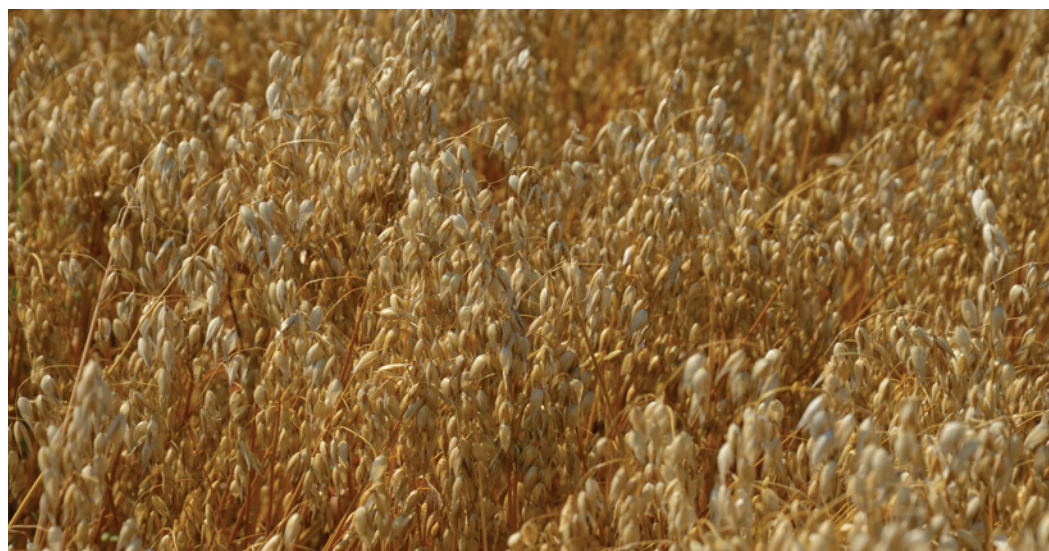
z ha, niższe plony uzyskano w Sulejowie – 81,6 dt/ha i w Lućmierzu- 68,2 dt/ha.

Uprawa owsa doskonale sprawdza się również w gospodarstwach ekologicznych. Jest to zboże mało wymagające pod względem składników pokarmowych. Owies ma również duże zdolności do pobierania składników odżywczych z gleby. Ze zbóż, owies jest najbardziej konkurencyjny w stosunku do chwastów. Jego konkurencyjne zdolności wynikają głównie z szybkiego przyrostu masy nadziemnej i korzeniowej. Ponadto rośliny tworzą dłuższe źdźbła o bogatszym ulistnieniu, które szybko zacinają glebę. Chwasty w takich warunkach gorzej się rozwijają. Ta właściwość sprawia, że jego uprawa szczególnie doceniana jest w produkcji ekologicznej. Wybór odpowiedniej odmiany jest kluczowym elementem decydującym o sukcesie uprawy owsa metodą konwencjonalną jak i ekologiczną. System ekologiczny to sposób prowadzenia upraw rolniczych bazujących na środkach naturalnych, nieprzetworzonych technologicznie. Trend ten wpisuje się w niedawno przyjęte przez UE strategię „Od pola do stołu”, a zwłaszcza „Bioróżnorodność”, zakłada przeznaczenie do 2030 r. 25 % użytków rolnych pod produkcję ekologiczną. Podjęcie decyzji o wyborze odpowiedniej odmiany owsa mogą ułatwić doświadczenia prowadzone metodami ekologicznymi. W 2018 roku IUNG – PIB w Puławach i COBORU w Słupi Wielkiej utworzyły krajową sieć testowania odmian w warunkach ekologicznych, tzw. Ekologiczne Doświadczalnictwo Odmianowe (EDO). W roku 2020 w warunkach ekologicznych, ocenie poddano 11 odmian owsa, w tym dwie odmiany owsa nagiego. Zestawione wyniki plonowania z doświadczeń założonych w SDOO Krzyżewo, ZDOO Lućmierz, ZDOO Śrem Wójtostwo przedstawia wykres 2. Najlepiej plonującymi odmianami owsa prowadzonych w warunkach ekologicznych były Agent, Pablo, Kozak, Monsun i Figaro. Niżej plonowały odmiany owsa nagoziarnistego Amant, Siwek.

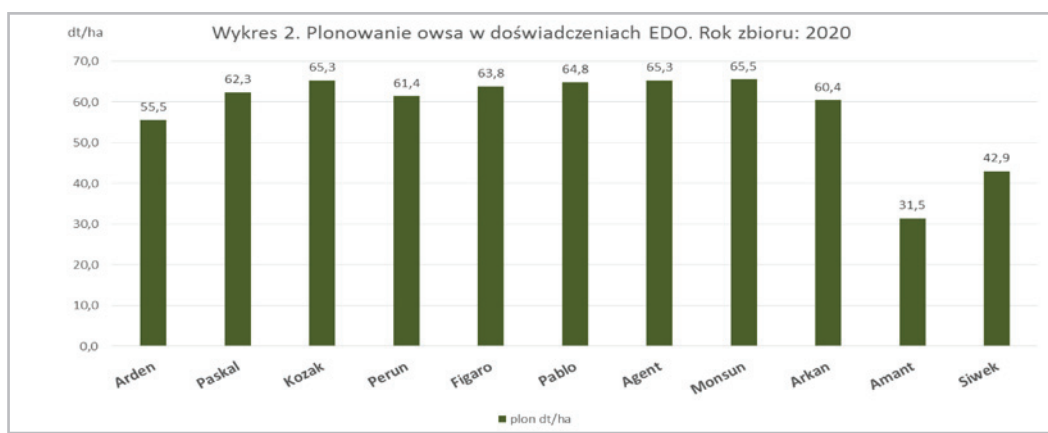
Rekomendacja odmian oparta jest nie tylko o wyniki plonowania odmian, ale ich stabilność plonowania w latach, z uwzględnieniem warunków środowiskowych i agrotechnicznych w województwie. Lista odmian zalecanych (LOZ) na rok 2021 do uprawy w województwie łódzkim obejmuje 8 odmian owsa. Charakterystyka odmian z LOZ może ułatwić podjęcie decyzji co do wyboru odpowiedniej odmiany.

Agent odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską średni, bez łuski dość duży. Odporność na rdzę żdźbłową - dość duża, na rdzę owsa, helmintosporiozę i septoriozę liści - średnia, na mączniaka prawdziwego - mała. Rośliny średniej wysokości, o dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania wczesny, dojrzewania średni. Udział łuski mały do bardzo małego, masa 1000 ziaren duża do bardzo dużej, wyrównanie ziarna dość dobre, gęstość w stanie zsypanym mała. Zawartość białka średnia, tłuszczu dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Navigator odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską oraz bez łuski bardzo duży. Odporność na mączniaka prawdziwego

ny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania dość wczesny, dojrzewania średni. Udział łuski mały, masa 1000 ziaren bardzo duża, wyrównanie ziarna dość duże, gęstość w stanie zsypanym dość mała. Zawartość białka średnia, tłuszczu duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Bingo odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy w całym kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską duży, bez łuski bardzo duży. Odporność na mączniaka i rdzę wieńcową - dość duża, na rdzę żdźbłową, helmintosporiozę i septoriozę liści - przeciętna. Rośliny dość wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin wiechowania wczesny, dojrzewania przeciętny. Udział łuski bardzo mały, masa 1000 ziaren bardzo duża, gęstość w stanie zsypanym średnia, wyrównanie ziarna dość dobre. Zawartość białka przeciętna, tłuszczu dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

Figaro odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską duży, bez łuski średni. Odporność na rdzę żdźbłową - dość duża, na rdzę owsa, helmintosporiozę i septoriozę liści - średnia. Rośliny dość wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. Udział łuski duży, masa 1000 ziaren i wyrównanie ziarna dość małe, gęstość w stanie zsypanym duża. Zawartość białka średnia, tłuszczu dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Kozak odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską i bez łuski dość duży. Odporność na rdzę żdźbłową, septoriozę liści i helmintosporiozę - dość duża, na mączniaka prawdziwego i rdzę owsa - średnia. Rośliny dość wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania dość wczesny. Udział łuski dość mały, masa 1000 ziaren i gęstość w stanie zsypanym średnie, wyrównanie ziaren dość małe. Zawartość białka średnia, tłuszczu duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

go, rdzę wieńcową i rdzę żdźbłową - dość duża, na helmintosporiozę, septoriozę liści - średnia. Rośliny średniej wysokości o dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. Udział łuski dość mały, masa 1000 ziaren bardzo duża, gęstość w stanie zsypanym duża, wyrównanie ziaren bardzo duże. Zawartość białka średnia, zawartość tłuszczu duża do bardzo dużej. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

Pablo odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską dość duży, bez łuski duży. Odporność na rdzę żdźbłową - duża, na mączniaka prawdziwego - dość duża, na rdzę owsa i helmintosporiozę - średnia, na septoriozę liści - mała. Rośliny

Rambo odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską dość duży. Odporność na septoriozę liści - dość duża, na rdzę owsa i helmintosporiozę - średnia. Rośliny średniej wysokości, o dość małej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. Udział łuski średni, masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość w stanie zsypanym dość duża. Zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Refleks odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską średni, bez łuski dość duży. Odporność na rdzę żdźbłową i helmintosporiozę - średnia, na mączniaka prawdziwego, rdzę owsa i septoriozę liści - dość mała. Rośliny średniej wysokości, o małej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. Udział łuski dość mały, masa 1000 ziaren średnia, wyrównanie ziarna dość duże, gęstość w stanie zsypanym duża. Zawartość białka średnia, tłuszczu bardzo duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Nina Stańczyk
COBORU Stacja Doświadczalna
Oceny Odmian w Sulejowie
www.sulejow.coboru.gov.pl

Anielskie ogrody Kamili

By docenić wieś, musiała wyprowadzić się do miasta. Historia jednak zatoczyła koło. Kamila Kasperska, stworzyła w województwie lubuskim nietypowe gospodarstwo ekologiczne. Jako eko-gospodyni, pokazuje, jak wyżywić własną rodzinę w przydomowym ogrodzie. Inspiruje innych do życia blisko natury, choć sama najpierw musiała się w niej zakochać.

„Pochłonięła mnie wieś” – wyznaje rozbrajająco Kamila Kasperska, prowadząca gospodarstwo rolne „Anielskie ogrody”. Wydaje się stworzona do życia w tym miejscu, właściwie z nim zrośnięta, ale w Budachowie, lubuskiej wsi, do której trzeba dotrzeć przez bezkresne lasy, położonej w jednej z najrzadziej zaludnionych gmin w Polsce, zamieszkała na dobre dopiero w 2009 roku. Mieszka teraz w domu, w którym się urodziła, w którym mieszkała z rodzicami i dziadkami.

- Z rodzicami wyjechałam do Zielonej Góry, ale odwiedzałam dziadków często. Potem skończyłam liceum plastyczne w Zielonej Górze, a studia w Warszawie. Zaczęłam pracę w korporacji. Mój mąż Bogdan pracował w koncernach albo we własnej agencji marketingowej. Mieszkaliśmy w jednym z warszawskich bloków. I w pewnym momencie zauważyliśmy, że tracimy kontakt z naturą. Coraz więcej czasu w samochodzie, w biegu. Coraz częściej odwiedzaliśmy mamę i babcię w Budachowie, zostawialiśmy tam na weekendy. W końcu zaczęliśmy pracować zdalnie, a potem Bogdan zrezygnował z pracy w Warszawie – opowiada Kamila Kasperska.

I tak zaczęło się życie rodziny Kasperskich na wsi. Ich gospodarstwo objęte jest certyfikatem ekologicznym. Składają się na nie dwa pola, łąka i ogród z sadem przydomowym. Sąsiaduje ono i jest częściowo położone, na obszarze Natura 2000 – Lasy Dobrosułowskie.

- Początkowo wiedzieliśmy tylko, że nie chcemy wiele jeździć do miasta, jeść swoje produkty. Musieliśmy więc stać się samowystarczalni, a w tym miał nam pomóc ogród przydomowy. Taki właśnie zawsze miała babcia. Któregoś dnia postanowiliśmy zwiększyć go do pół hektara. Potem przyszła myśl – a może tak kupić ziemię i zostać rolniczką? Dokupiliśmy pole i zaczęliśmy uprawę. Pochłonięliśmy po drodze wiele książek o rolnictwie i ogrodnictwie, by nic nie umknęło naszej uwadze. Ekologia po prostu pojawiła się na naszej drodze, nie widzieliśmy bez niej życia. Chcieliśmy nazwać gospodarstwo i projekt przydomowego ogrodu, nadać mu tożsamość. Moja babcia ma na imię Aniela. Spędziła w tym miejscu całe swoje dorosłe życie. W tym roku babcia skończy 91 lat. Przeprowadziliśmy się na wieś głównie ze względu na nią. Żeby razem żyć i móc się nią opiekować. Najpierw się przeprowadziliśmy, a dopiero potem zdecydowaliśmy się na zakup ziemi i stworzenie gospodarstwa. To był najlepszy pomysł: Anielskie Ogrody na cześć babci Anieli. Jest dobrym i widzialnym aniołem naszego ogrodu. Spędza w nim dużo czasu, na tyle, na ile jej zdrowie pozwala. Babcia Aniela uwielbia przyrodę. Potrafi zachwycić się każdym, nawet najmniejszą roślinką czy zwierzątkiem. Ma niesamowitą „rękę” do kwiatów. To prawdziwy anioł – opowiada.

W przydomowym ogrodzie i na polach, Kamila Kasperska uprawia zdrowe jedzenie. Tworzy własne rozwiązania, szczególnie w zakresie uprawy na słabej ziemi. Stosuje techniki oparte na bioróżnorodności i elementach permakultury.

- Stosując techniki permakulturowe, uprawę na górkach i wałach - staliśmy się specjalistami od roślin dyniowatych. Cukinie, dynie, patisony i arbuzy, zawsze wychodzą nam świetnie. W lubuskim mamy kolejny rok suszę i okresy z wysoką temperaturą. Umiejętnie ukształtowane grządki, pozwalają nam z powodzeniem wyhodować własne, dojrzałe i smaczne arbuzy. Uprawiamy je w gruncie, na wolnym powietrzu, nie w tunelu. Taki ekologicznie wyhodowany, z własnego nasionka arbuza, potrafi ugasić nawet największe pragnienie po pracy w ogrodzie. Dumni jesteśmy ze wszystkich warzyw i owoców. Ziemiaki, buraki, kapusty, pomidory, papryki, marchewki, pietruszki, pory, selery, cebule i wiele innych - wszystko uprawiamy ekologicznie. Także rośliny ozdobne. Królują u nas hortensje bukietowe. W sierpniu i we wrześniu, tworzą spektakularny spektakl. Obserwacja zakwitania hortensji daje nam dużo radości – podsumowuje.

Część plonów pozostawiana jest różnym zwierzętom bytującym w ogrodzie. Dopiero nadwyżki są sprzedawane dla klientów indywidualnych w postaci „koszyka od rolnika” lub produktów. O ile to możliwe, ziemia uprawna jest przysłonięta uprawą, ściółką lub poplonem. Stosuje się tu nasiona i sadzonki własnej produkcji. Ogród ma dostarczać ekologicznych warzyw, owoców, ziół, kwiatów, grzybów w ilości potrzebnej dla 4 dorosłych osób na rok. Jest prowadzony w sposób w pełni ekologiczny tzn. z poszanowaniem potrzeb innych gatunków, a nie tylko ludzi. Kamila jest ambasadorką Akademii Anielskich Ogródów. Inspiruje do życia blisko natury. Mówi o sobie, że jest eko-gospodynią i eko-edukatorką. Dla wielu, jest twórczynią wyjątkowego miejsca. Pokazuje, jak wyżywić własną rodzinę w przydomowym ogrodzie.

- Ogród który jest domową spiżarnią, apteką, drogerią i miejscem wypoczynku, leczenie ogrodem (hortiterapia), ogród bez wysiłku (bez przekopywania, bez podlewania, bez plewienia), dzieci i osoby starsze w ogrodzie, ekolo-

giczna i zdrowa kuchnia, gospodarność, ochrona przyrody – to tematy którymi szczególnie jestem zainteresowana. Pasjonuję się kuchnią z tradycyjnymi przepisami przekazywanymi z pokolenia na pokolenie. Mam syndrom „pełnej spiżarni”. Smaki i zapachy kuchni opartej na sezonowości w ogrodzie, przetwory i ciasta domowe – to moje ulubione klimaty – wyznaje Kamila.

W Budachowie znajduje się również „Ogród sferyczny”, oparty na autorskim połączeniu elementów ogrodowych z odnawialnymi źródłami energii. W kopule geodezyjnej uprawiane są rośliny. Układy podgrzewanych rabat i donic, służą do ekologicznej uprawy warzyw, owoców i ziół w przedłużonym czasie. Dzięki wykorzystaniu energii słonecznej, uprawy w ogrodzie sferycznym można rozpoczynać bardzo wczesną wiosną i wydłużać do późnej jesieni. Energia słoneczna wykorzystywana jest także do suszenia warzyw, ziół i owoców.

- Trafiają do nas ludzie zainteresowani ogrodnictwem ekologicznym, samowystarczalnością, życiem w zgodzie z naturą. Nasz ogród nie jest obiektem komercyjnym, zaprojektowanym do obsługi masowej turystyki, to fragment naszego domu i życia. Ma swoje zalety i wady. Jest żywy, za każdym razem inny. Zmienia się tak jak zmienia się nasze życie. Można go zobaczyć tylko po przygotowującej do zwiedzania prezentacji. Pokazujemy wtedy ideę Anielskich Ogródów, wartości jakimi się kierujemy. Wpuszczamy gości w rejony, które są dla nas ważne, czyli życie w poszanowaniu stworzonego świata. Taka jest nasza ekologia - szacunek dla innych gatunków i respekt przed tajemnicami przyrody. Nie chodzi o uprawę warzyw i owoców bez chemii. To byłoby duże i banalne uproszczenie. Chodzi o codzienne życie w bezpośrednim kontakcie z przyrodą. U nas czuć magię trzech pokoleń gospodyń. Babcia, mama i ja, żyjemy w tym samym miejscu i czasie, ale każda z nas wnosi inne spojrzenie na te same rzeczy. Wielu ludzi tęskni za przeżyciami z dzieciństwa. Za prostym życiem, które pokazali im najczęściej dziadkowie. Widzimy, jak bardzo goście chcą stworzyć swoje ogrody, które będą dawały im poczucie bezpieczeństwa. To ogrody pełne zdrowego jedzenia, warzyw i owoców. Ale tak naprawdę chodzi im nie o ogród, tylko o dom. O pracę, którą wykonuje razem cała rodzina. O dom, którego sercem jest kuchnia. Kuchnia wypełniona miłością i radością – podkreśla twórczyni Anielskich Ogródów.

Zazwyczaj goście wyjeżdżają stąd bardzo zainspirowani. Każdy na swój sposób, według swoich potrzeb. Wracają do swoich domów i ogrodów, w których realizują swoje życie, ogrodnictwo, ekologię. A rodzina Kasperskich, nadal prowadzi gospodarstwo, którego częścią jest wyjątkowy ogród.

- Na pewno sprawia on, że jesteśmy bogatsi. Bogatsi o pełnię życia i doświadczenie, które przekłada się na inne obszary życia. Ogród budzi się do życia i zasypia. Rodzi i przemija. Są chwile w ogrodzie bardzo radosne i magiczne, ale są też chwile smutne i tragiczne. Przymrozki, nawałnice, upały, susza, silne wiatry, plagi szkodników. Przyroda coraz bardziej daje nam znać, że my ludzie, przekroczyliśmy granicę. To nie jest tak, że jak masz ogród to będziesz szczęśliwszy. W ogrodzie prędzej poczujesz, że został on ci dany tylko w tymczasowe zarządzanie. Przykład? W naszym ogrodzie rośnie około 300 letni dąb. Nazwaliśmy go Stanisław - na cześć dziadka. Babcia Aniela ma Anielskie Ogrody, a dziadek Stanisław - dąb. To drzewo żyje tu znacznie dłużej niż my. Właściwie dopiero wchodzi w okres dojrzałości charakterystyczny dla swojego gatunku. Żyjemy bardzo blisko tego drzewa. Obserwujemy, jak co roku budzi się do pełni życia, pokrywa się liśćmi, kwitnie, wydaje żołędzie, zrzuca liście. Widzimy, jak stawia opór wiatrom, śnieżycom i palącemu słońcu. To powoduje, że stajemy

2009

2020

się spokojniejsi. Patrzysz na dąb i podświadomie wiesz, że przyroda trwa wiecznie, jak świat. Jak poczujesz ten spokój - to poczujesz szczęście... opowiada Kamila, a jej wzrok zatapia się w ogrodzie. W Budachowie można znaleźć sporą dawkę inspiracji, ale także wewnętrzny spokój.

Maria Sikorska

autorka telewizyjnego programu „Z klimatem i z pasją”

Przedruk z www.agronomist.pl

Polska rolniczka jako zwycięzca popularnego głosowania Rural Inspiration Awards 2021

Anielskie Ogrody – edukacyjne ekologiczne gospodarstwo rolne z pięknym przydomowym ogrodem prowadzone przez Kamilę i Bogdanę Kasperskich w województwie lubuskim, jako jedyny polski projekt, znalazło się w finale międzynarodowego konkursu Rural Inspiration Awards 2021 – „Nasza wiejska przyszłość” i zostało zwycięzcą popularnego głosowania.

Konkurs „Nasza wiejska przyszłość” organizowany był przez ENRD - Europejską Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Odbывał się pod patronatem Komisji Europejskiej. Jego celem było wyróżnienie lokalnych inicjatyw, które promują długoterminową wizję dla obszarów wiejskich. Spośród 125 zgłoszeń z całej Europy, komisja ekspertów wybrała do finału 20 najlepszych. Anielskie Ogrody to jedyny polski projekt, który znalazł się wśród finalistów. Nominowany został w kategorii „Zielona przyszłość”.

Anielskie Ogrody mają wizję. Kamila i Bogdan Kasperscy z Budachowa w ciągu kilku lat stworzyli edukacyjne ekologiczne gospodarstwo rolne z pięknym przydomowym ogrodem.

W zeszłym roku, pandemia zatrzymała warsztaty, jakie organizowali państwo Kasperscy u siebie w ogrodzie. Dlatego w grudniu 2020 roku, założyli oni Internetową Akademię Anielskich Ogródów. Dzięki temu, wirtualnie dzielą się swoją wiedzą, jak zmienić swój ogród w raj na ziemi. Szkolenia skupiają się na amatorskim ogrodnictwie nastawionym na własnoręczne wy-

hodowanie zdrowego jedzenia metodami prośrodowiskowymi. Anielskie Ogrody prowadzą też webinaria o ogrodnictwie ekologicznym, które otwarte dla wszystkich chętnych.

Marzeniem Kamili i Bogdana Kasperskich z Budachowa jest to, aby cały świat był zielony, a ludzie żyli w przyjaźni z naturą. Angażują się bardzo w społeczną działalność ekologiczną.

Anielskie Ogrody zostały docenione w kilku ważnych konkursach ekologicznych w Polsce. Teraz czas na Europę. W konkursie Rural Inspiration Awards 2021, docenione zostały projekty lub inicjatywy dotyczące zmian klimatycznych, ochrony lub odbudowy różnorodności biologicznej. Organizatorzy chcieli wyróżnić projekty dające przykład zrównoważonego rozwoju i przyczyniające się do ekologicznej odbudowy, czy to na poziomie pojedynczych gospodarstw, czy też na poziomie społeczności wiejskich. Ważne jest, że projekty demonstrowały skokową zmianę lub bardziej uniwersalne podejście pozwalające na powtórzenie projektu gdzie indziej.

Wiosenna oferta ubezpieczenia upraw rolnych Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”

Produkcja rolna, jak wszystkim wiadomo, jest bardzo zależna od warunków pogodowych, więc warto i należy ubezpieczać uprawy rolne od różnych ryzyk z tym związanych. Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oferuje ubezpieczenia upraw, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, z dopłatami do składki z budżetu państwa od 2006 roku.

Bazując na wieloletnim doświadczeniu jak również wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Członków Towarzystwa, w sezonie wiosennym do dotychczasowej, bardzo już bogatej oferty (24 wariantów ubezpieczenia), dołożono cztery nowe, tj.:

1) wariant „GD”, w ramach którego uprawy chronione są od ryzyka gradu i deszczu nawalnego;

2) wariant „GH”, w ramach którego uprawy chronione są od ryzyka gradu i huraganu;

3) wariant „GWD”, w ramach którego uprawy chronione są od ryzyka gradu, przymrozków wiosennych i deszczu nawalnego;

4) wariant „GWH”, w ramach którego uprawy chronione są od ryzyka gradu, przymrozków wiosennych i huraganu, które jeszcze bardziej umożliwią danemu producentowi rolnemu wybór oferty „skrojonej na Jego miarę”. Ubezpieczeniem w nowych wariantach producent rolny może objąć wszystkie uprawy rolne wymienione ww. ustawie, w tym także i te najbardziej popularne: zboża, kukurydzę, rzepak, ziemniaki, bura-

ki cukrowe, rośliny strączkowe. Należy podkreślić fakt, że w przypadku posiadania w Towarzystwie ubezpieczeń majątkowych, np. budynków rolniczych, i zapłaty składki jednorazowo, producentowi rolnemu przysługują dodatkowe atrakcyjne zniżki. Dodatkowe korzyści, płynące z zawarcia umowy ubezpieczenia upraw rolnych w Towarzystwie, to przede wszystkim:

- stała cena jednostkowa ubezpieczonego plonu przez cały okres ubezpieczenia,
- możliwość rozszerzenia ochrony już od 8% ubytku plonu,
- możliwość zwiększenia zakresu ubezpieczenia o ryzyko ognia,
- możliwość wykupu udziału własnego w szkodziu,
- przejrzysty system likwidacji szkód, oparty na doświadczonych likwidatorach.

Zachęcając zatem do skorzystania z oferty ubezpieczeniowej upraw rolnych, Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” zaprasza do odwiedzania naszej strony internetowej www.tuw.pl i skontaktowania się z naszymi

przedstawicielami na terenie całego kraju, którzy udzielą wszystkich niezbędnych informacji i pomogą w wyborze najkorzystniejszego zakresu ubezpieczenia.

Zapraszamy do naszego Biura i Oddziałów.

**TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH**

T U W

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”

Biuro Regionalne w Łodzi

ul. Swojska 4, 91-342 Łódź

tel. 42 640-69-80

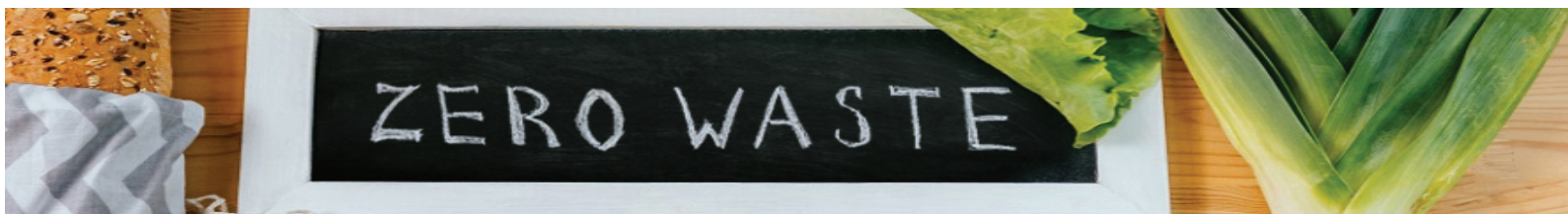
e-mail: lodz@tuw.pl

www.tuw.pl

Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą : 02-793 Warszawa, ul. H. Raabego 13

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Idea zero waste niesie ze sobą przemyślane wybory, odwrót od konsumpcjonizmu i troskę o środowisko. W praktyce hasło to oznacza zmianę stylu życia i konsekwentne drobne działania, które przyczyniają się m.in. do ograniczania marnotrawstwa żywności. Poniżej krótki przewodnik, jak stać się bardziej eko oraz wprowadzić idee zero waste w życie.

Coraz większa część z nas jest świadoma, że postawa konsumpcjonistyczna stanowi ogromne zagrożenie dla Ziemi. Filozofia zero waste (pol. zero odpadów) ma na celu zmianę stylu życia, czyli całościowego przebudowania codziennych zwyczajów i systemu wartości. W idei tej stosuje się praktyki naśladujące naturalne cykle zachodzące w przyrodzie, a każdy produkt w miarę możliwości powinno się ponownie wykorzystać. Dzięki temu odpady nie są składowane na wysypiskach lub spalane w spalarniach (ewentualnie tylko ich bardzo małe ilości). Najważniejsza zasada zero waste (3R) opiera się na hasłach: reduce, reuse i recycle, czyli redukcji, ponownym wykorzystaniu i recyklingu. Istotny dla tej idei jest minimalizm, a więc świadoma rezygnacja z wielu zbędnych produktów. Rzeczy oddawane są do recyklingu, naprawiane i używane przez innych ponownie. Zero waste oznacza też ograniczenie strat żywności, poprzez wybieranie surowców pojedynczych np. samotnych bananów, nieidealnych oraz wykorzystywanie produktów o krótkiej dacie ważności. Według badań najwięcej żywności wyrzucają:

- gospodarstwa domowe (42%), gdzie wyrzucenia 2/3 tej ilości można by uniknąć. Najczęstszą przyczyną wyrzucania żywności jest brak wiedzy konsumentów na temat przyczyn, jak i skutków marnotrawienia produktów żywnościowych,
- producenci (39%), czyli firmy z sektora spożywczego, gdzie problem nieodpowiedniego szacowania wielkości produkcji, odpadu opakowań lub produktów w wyniku uszkodzeń, przyczynia się do powstawania tak wysokiego odsetka zmarnotrawionej żywności,
- dostawcy żywności (14%), w tym restauracje i firmy pełniące usługi cateringowe, gdzie wpływ na wyrzucanie żywności ma brak możliwości wyboru rozmiaru porcji zamawianego dania, preferencje konsumentów, czy tworzenie zbyt dużych zapasów produktów,
- sprzedawcy (5%), z powodu nieumiejętnego zarządzania zapasami, braku strategii marketingowych oraz nieodpowiedniego przechowywania żywności.

Z badań wynika, że najczęstszym powodem wyrzucania żywności jest przekroczenie terminu przydatności do spożycia (51%), niewłaściwe przechowywanie (31%) oraz nieodpowiednia jakość produktów żywnościowych (26%). Każdego roku na terenie samej Unii Europejskiej marnotrawi się ok. 50% żywności i to w sytuacji, gdy 79 mln mieszkańców UE żyje poniżej progu ubóstwa, a 16 mln korzysta z pomocy instytucji charytatywnych.

Jak wprowadzić zasady zero waste w codziennym życiu? Co możesz zrobić?

Ciężko jest zmienić wszystko od razu. Zmiany warto rozpocząć metodą małych kroków, od wprowadzenia zasady „less waste”. Warto też pamiętać o tym, aby się nie zniechęcać, bo każda choćby najmniejsza ilość zasobów uchroniona od zmarnowania to ogromny sukces.

1. Zakupy. Przede wszystkim kupujmy tylko to, co na-

prawdę jest nam potrzebne. Dobrze planujemy codzienne zakupy. Do sklepu zabieramy listę i nigdy nie robimy zakupów, gdy jesteśmy głodni, bo kupimy znacznie więcej niż jest nam potrzebne..

Zanim wybierzemy się na zakupy wykorzystajmy do końca żywność, którą już mamy w lodówce, by uniknąć jej zmarnowania.

Kupując warzywa i owoce, wybieramy egzemplarze pojedyncze i nieidealne, są one równie wartościowe, a zapobiegniemy w ten sposób wyrzuceniu ich do kontenerów sklepowych. Zwracamy uwagę na daty przydatności do spożycia. Aby uniknąć potencjalnych strat, sklepy rozsądnie rozporządzają zatowarowaniem. Na ogół stosuje się metodę FIFO (First In First Out, czyli pierwsze weszło, pierwsze wyszło). Według tej reguły do najszybszego wyjścia ze sklepu przeznaczony jest towar, który najwcześniej pojawił się w magazynie. W pierwszej kolejności z przodu na półce ustawione są produkty o najkrótszej dacie ważności, a z tyłu o dłuższej. Jeśli wiemy, że zamierzamy coś zjeść w najbliższym czasie, sięgamy po te pierwsze. Gdy kupujemy coś „na później” wybieramy produkty z dalszej części półki.

Czym różni się zapis „najlepiej zjeść przed” od „należy zjeść do” umieszczone na etykietach? Sformułowania te można porównać do „dobrze by było” i „obowiązkowo trzeba”. „Najlepiej zjeść przed” określa tak zwaną datę minimalnej trwałości. Zapis ten stosowany jest w przypadku produktów, które nawet „po terminie” nie ulegają zepsuciu, a jedynie mogą zmienić się ich cechy sensoryczne i wartość żywieniowa. Natomiast „należy zjeść do” oznacza termin przydatności do spożycia po upływie którego zjedzenie produktu może powodować niebezpieczne konsekwencje zdrowotne, a więc należy go bezwzględnie przestrzegać. Nie kupujemy opakowań zbiorczych, jeśli nie mamy pewności, że wszystko wykorzystamy. Kupujemy surowce wytworzone lokalnie, które nie musiały przebyć setek czy tysięcy kilometrów. Podążamy za sezonowością, gdy określone owoce i warzywa są najsmaczniejsze i najbardziej wartościowe.

2. Przechowywanie. Przechowujemy żywność w odpowiednim miejscu i temperaturze, by nie dopuścić do jej zepsucia. Korzystajmy z domowych metod konserwacji żywności, takich jak mrożenie, suszenie czy pasteryzacja. W ten sposób unikniemy wyrzucania wielu surowców.

3. Odpady. Redukujemy ilość opakowań. Czy kupując owoce lub warzywa naprawdę potrzebujemy na każde oddzielne foliowej torebki? Opakowania na żywność stanowią jedną z największych części odpadów komunalnych. Robiąc codzienne zakupy zabieramy ze sobą torby z materiału, szklane pojemniki czy słoiki. Zamawiając kawę w ulubionej kawiarni prosimy o nalanie jej do naszego własnego kubka.

Czy wiesz, że niektóre opady możemy wykorzystywać? Wytłoki uzyskane po produkcji soku mogą posłużyć nam jako dodatek do wypieków, z lodzgi z obciętymi różyczkami

brokułu możemy ugotować pyszną zupę krem, a bardzo dojrzały banan, którego byśmy już nie zjedli, może stanowić bazę dla pożywnej koktajlu.

Rada: W domu zawsze warto mieć podstawowe produkty bazowe o dłuższej dacie przydatności, takie jak ryż, kasza, mąka czy puszka pomidorów. W przypadku, gdy mamy w domu zbędne warzywa, które niedługo by się zepsuły, możemy z nich przygotować zupę lub lecco, dodając ryż lub ulubioną kaszę, a gdy zostaną nam wytłoki owocowe po domowej produkcji soku, nie wyrzucamy ich tylko użyjmy do placków lub wypieków.

Skutki marnotrawstwa żywności. Pogłębiające się dysproporcje pomiędzy podażą a popytem przejawiają się nadprodukcją żywności w krajach rozwiniętych i poważnymi ilościowymi i jakościowymi niedoborami żywności w krajach ubogich. Świat ogarnął wyścig konsumpcyjny, także w produkcji, sprzedaży i konsumpcji żywności. O ile produkcja i sprzedaż ma możliwości wzrostu, o tyle konsumpcja nie jest nieograniczona. W konsekwencji dochodzi do strat żywności, a nawet jej marnotrawienia. Mitem jest, że żyjemy w świecie o nieskończonych zasobach, a co gorsze, z roku na rok środowisko jest coraz bardziej zanieczyszczone odpadami.

Proces produkcyjny żywności stanowi ogromne obciążenie dla środowiska naturalnego. Poprzez marnotrawstwo żywności, zużywane są zasoby wody i energii. Kolejne etapy: produkcja, transport, przechowywanie produktów żywnościowych, przyczyniają się do nadmiernej emisji gazów cieplarnianych (ok. 20%). Prowadzi to w konsekwencji do katastrof ekologicznych, np. suszy czy powodzi.

Dane wykazują, że wyprodukowanie białka pochodzenia zwierzęcego wymaga największych nakładów wody. Ograniczenia marnotrawstwa, przede wszystkim mięsa, przyczyniłoby się znacznie do poprawy stanu środowiska naturalnego.

Ilość wody potrzebnej podczas produkcji poszczególnych rodzajów mięs:

- 1 kg wołowiny – 5-10 tys. l wody,
- 1 kg wieprzowiny – 6 tys. l wody,
- 1 kg drobiu – 4 tys. l wody.

Możliwości ograniczenia strat i marnotrawstwa żywności. Pierwszym krokiem do ograniczenia strat i marnotrawstwa żywności jest uświadomienie społeczeństwu wagi i znaczenia gospodarowania żywnością oraz samoograniczania konsumpcji. Zadania, jakie stoją przed edukacją ekologiczną, nie mogą ograniczać się do przekazywania teoretycznej wiedzy o środowisku, ale powinny poruszać zagadnienia etyczne, gdyż wówczas łatwiej podjąć decyzję o rezygnacji z kolejnego nieuzasadnionego zakupu. W takim właśnie kierunku podąża ekominimalizm, opierający się na założeniu, że im mniej rzeczy posiadamy, tym lepiej dla nas i dla środowiska. (...)

Źródło: www.akademiaobregosmaku.sggw.pl

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl

Nie zwalniamy tempa.... Kolejne projekty i nowe środki na rozwój obszaru LGD „Dolina rzeki Grabi”

Rok 2021 dla LGD „Dolina rzeki Grabi” rozpoczął się intensywnie. Przygotowujemy kolejny projekt rozwoju turystyki na naszych obszarach oraz questów – nieoznakowanych szlaków turystycznych, których mamy już 36. Zachęcamy Państwa do zerknięcia na folder „Kulturowe Dziedzictwo „Doliny rzeki Grabi”, gdzie pokazujemy jak ciekawy i różnorodny jest obszar, na którym mieszkamy i działamy. W ramach Programu „Europa dla obywateli”, realizujemy międzynarodowy projekt pt. „European Academy Network”, którego liderem jest Gmina Veliko Tarnovo z Bułgarii. LGD „Dolina rzeki Grabi” jest jednym z pięciu partnerów, na których terenie odbędą się międzynarodowe konferencje.

Głównym celem realizowanego projektu jest dostarczenie lokalnym i regionalnym politykom, stowarzyszeniom i obywatelom narzędzi, które będą wspierać ich świadome obywatelskie i polityczne uczestnictwo na poziomie UE. European Academy Network łączy miasta i organizacje z całej Europy w serii międzynarodowych wydarzeń, podczas których doświadczają różnorodnych form edukacyjnych i podnoszących świadomość polityczną i obywatelską. Większość modułów ma charakter gier symulacyjnych (symulacja obrad Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Komisji Europejskiej, Komitetu Regionów, Rady UE). Pozwalają one lepiej zrozumieć procedury i standardy, które składają się na Unię Europejską i aktywne obywatelstwo europejskie. Działania w ramach projektu – głównie międzynarodowe spotkania partnerskie – odbywają się cyklicznie od marca 2020 r. i potrwać do grudnia 2021 roku, angażując partnerów z 13 krajów: Bułgarii, Włoch, Belgii, Hiszpanii, Portugalii, Malty, Słowenii, Węgier, Chorwacji, Austrii, Czarnogóry, Polski i Łotwy. Sieć gromadzi również dobre praktyki na temat tego, w jaki sposób samorządy, aktywności i obywatele mogą „zbliżyć się do Europy” i uczestniczyć w jej tworzeniu. Podniesie to kompetencje uczestników w zakresie demokracji w gminach i krajach partnerskich oraz w UE jako całości.

Obecnie przygotowujemy, kolejny projekt współpracy międzynarodowej z naszym partnerem z Hiszpanii – Federacją Gmin Madrytu. Projekt będzie dotyczył rozwoju turystyki na naszych obszarach oraz oczywiście questów – nieoznakowanych szlaków turystycznych, których na terenie LGD „Dolina rzeki Grabi” mamy już 36, w tym quest kajakowy po rzece Widawce, opracowany podczas wizyty studyjnej partnerów z Hiszpanii – wydany w trzech językach: polskim,

angielskim i hiszpańskim. W tym miejscu warto podkreślić, iż nasz międzynarodowy projekt współpracy realizowany z Federacją Gmin Madrytu - „Quest Umożliwi Innowacyjne Zwiedzenie” otrzymał w konkursie zorganizowanym w 2020 roku przez Jednostkę Centralną KSOW wyróżnienie za innowacyjność, trwałość projektu oraz umiejętne włączenie zasobów do gry terenowej. Opis projektu znalazł się w publikacji podsumowującej Konkurs na projekty współpracy, w ramach LEADER pt. „Razem, lepiej, ciekawiej. Trzydzieści dwie opowieści o wspólnocie”. W broszurze zgromadzono projekty współpracy międzyterytorialnej i międzynarodowej zgłoszone przez lokalne grupy działania z Polski w trzech kategoriach tematycznych: kapitał społeczny, dziedzictwo lokalne, rozwój lokalny oraz turystyka. Zachęcamy również do zapoznania się z przygotowanym przez LGD „Dolina rzeki Grabi” folderem „Kulturowe Dziedzictwo „Doliny rzeki Grabi”, który został wydany w ramach dofinansowania otrzymanego z KSOW – konkurs nr 4/2020. Folder powstał w partnerstwie z Gminą Łask, Biblioteką Publiczną im. Jana Łaskiego Młodszego w Łasku oraz Gminną Biblioteką Publiczną w Sędziejowicach. W folderze staraliśmy się pokazać jak ciekawy i różnorodny jest obszar, na którym mieszkamy i działamy. Publikacja, choć niewielka w formie, daje świadectwo jak bogaty jest nasz region w wyjątkowych ludzi, twórców z ogromną pasją i umiejętnościami, artystów, rękodzielników, muzyków i tancerzy zaangażowanych w rozwój i propagowanie lokalnego folkloru, kultywowanie tradycji oraz promocję naszego wyjątkowego regionu. Znajdziemy w nim zatem prężnie działające Koła Gospodyń Wiejskich, malarzy, rzeźbiarzy, rękodzielników oraz ich wyjątkowe wyroby. Nie zabrakło także miejsca dla zespołów muzycznych i tanecznych z bogatą

historią i osiągnięciami, a także orkiestr działających przy Ochotniczych Strażach Pożarnych. Folder dostępny jest w formie elektronicznej na stronie www.dolinagrabi.pl oraz w formie papierowej w biurze LGD i gminach członkowskich. Natomiast 26 kwietnia 2021 roku LGD „Dolina rzeki Grabi” rozpoczęła nabory wniosków. Konkursy z zakresu przedsiębiorczości (podejmowanie działalności gospodarczej oraz rozwoju istniejącej działalności gospodarczej) będą trwały do 25 maja 2021 r. Uruchomiona pula środków to **1 987 992,42 zł.**

Warto podkreślić, że dzięki wsparciu LGD „Dolina rzeki Grabi” w obecnym okresie programowania 2014-2020 na naszym obszarze (9 gmin członkowskich: Buczek, Dłutów, Dobroń, Drużbice, Łask, Sędziejowice, Widawa, Wodzierady, Żelów) powstało **28** nowych firm. Łączna wartość udzielonej pomocy to **2 800 000 zł.** Natomiast w ramach rozwoju działalności gospodarczej, dofinansowaliśmy **18** działających już na rynku firm. Całkowita kwota udzielonego wsparcia to **2 649 650,97 zł.** Środki LGD popłynęły również do samorządów, instytucji kultury oraz organizacji pozarządowych, przyczyniając się tym samym do aktywizacji społeczności lokalnej oraz rozwoju infrastruktury kulturalnej, rekreacyjnej i turystycznej. Wysokość wsparcia to **4 508 325,28 zł.** Łączna wartość wydatkowanych środków to: **9 957 976,25 zł (75 podpisanych umów z beneficjentami).**

A to jeszcze nie koniec... Obecnie prowadzimy konsultacje dotyczące wydatkowania dodatkowych środków w wysokości ok. **3 500 000,00 zł.** Oznacza to, że budżet na nabory wniosków w LGD „Dolina rzeki Grabi” w okresie programowania 2014-2020 wyniesie prawie **16 000 000, 00 zł.** W tej kwocie zawiera się nasz budżet podstawowy – 9 500 000,00 zł, dwa bonusy za sprawną realizację LSR – 2 090 000,00 zł, „różnice kursowe” – ok. 700 000,00 zł i dodatkowe środki – ok. 3 500 000,00 zł.). Kolejne nabory już wkrótce.

Anna Doliwa

